www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виказувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY").
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 8-го ЛИПНЯ 1919. Ч. 80. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JULY 8, 1919. No. 80.

ПРОТЕСТ УКРАЇНИ ПРОТИ ПРИЗНАНЯ КОЛЧАКА.

Війска ґен. Ґреґорієва здобули Одесу. -- Ляхи заняли поновно галицьку Україну.

ГОЛОВНА РАДА ДОМАГАЄТЬ СЯ ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ АВТОНОМНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Савєти в середній Італії. - Голодові заворушеня поширили ся по цілій Італії.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

НОТА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ДО МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Протест проти признаня Колчака і домагане признаня України независимою державою.

Париж, 18. червня 1919.

До Президента Мирової Конференції в Парижи.

Ваша Ексценціє!

Останні події приневолюють делеґацію Української Народної Републики предложити Вам слідуючу ноту:

Телеґрама Головної Ради, вислана 27. мая до адмірала Колчака, його відповідь з 4. червня, як також поновна телеґрама представників пятьох великих держав, толкуючи їх після змісту і значіня, не лише не є згідні з принципами свободи, рівности і самовизначеня народів, але й зовсім очевидно містять в собі напад на повисше наведені принципи. Проєкт признаня правительства Колчака яко правительства всеросійського, дропоноване скликаня всеросійських установчих зборів до Москви, піднесене справи „автономії" для балтійських і кавказьких народів і вкінци поминене мовчанкою справи України, Білоруси і инших держав, які утворили ся на території давної Росії, — отсе головні услівя в нотах, які пересилали собі взаїмно аліянти і адмірал Колчак.

Дуже точна аналіза тих головних услівий вказує, що держави алянтів вважають не лише можливим, але й пожаданим привернути зверхність великоросійського (московського) народа і його гегемонію, віддаючи йому право рішати про долю всіх прочих народів давної російської імперії.

Помимо рішучого маніфесту українського народу і прочих народів давної російської імперії держави алянтів признають яко всеросійське правительство Колчака, яке щодо свого складу і характеру є чисто московське.

Занявши становище нерозділности Росії і відкидаючи гадку творення ряду независимих держав на території давної російської імперії, держави алянтів виявили бажане, щоби скликати всеросійські установчі збори, на яких московський нарід, будучи щодо числа найсильнійший, міг би рішати абсолютною більшостию голосів.

Переходячи від тих загальних спостережень до подрібних, а зокрема до найважнійшої для нас справи, а іменно справи української републики, треба ствердити, що український нарід потерпів найтяжше.

Підчас коли алянти дали повну поміч Колчакови, Денікінови, Фінам, Полякам і Румунам, яку ще й тепер їм дальше без перерви уділяють, то українська армія, будучи позбавлена всякої помочи зі сторони алянтів, була приневолена не лише вести війну проти большевиків, яких війска мають чисельну перевагу над нашими, але й боронити границь української держави проти імперіялістичних нападів Поляків і Румунів.

А тепер держави алянтів порішили у своїх документах долю народу „найменьше приязного". Телеґрама, вислана до Колчака представниками пятьох держав, не містить в собі навіть натяку про Україну.

Дуже тяжко собі представити, щоби алянти, які признають право самовизначеня всім поневоленим народам розібраної Австрії, а навіть Туреччини, не признавали тогосамого права українському народови на території України, який числить 40 міліонів людий. Зовсім очевидно український нарід, стоячи твердо при принципах свободи, рівности і самовизначеня, ніколи не зречеть ся добровільно своїх прав. Без сумніву український нарід скличе свої установчі збори, вибрані всіми рожанами своєї етнографічної території; він буде бороти ся о се і рішеня його установчих зборів будуть для нього правосильні. Ми думаємо, що поминене України не означає ще остаточного порішеня зі сторони алянтів, але що українську справу вони лише відложили, та що вона буде окремо полагоджена.

Щоб уникнути злого толкованя, яке викликало би конечність оперти ся на свої власні сили, ми зі своєї сторони подаємо отсе до відома:

1. Дня 1. цьвітня 1917 р. з приводу російської революції український народний конґрес вибрав Центральну Раду яко парлямент України.

2. В падолисті 1917 р. Центральна Рада проголосила Українську Републику.

3. В грудни 1917 р. Франція і Анґлія вислали своїх дипльоматичних представників до української републики в особах ген. Талюї і Баґі, признаючи отсим українську републику.

4. В грудни 1917 р. при виборах до установчих зборів зістала вибрана переважаюча більшість членів українських політичних партій.

В січни 1918 р. Центральна Рада, зложена з більшости представників українських партій, проголосила независимість Української Републики.

6. Демократична република Західної України, утворена на руїнах давної австро-угорської імперії з Народною Українською Републикою, творячи з нею одну державу на підставі акту з 3. січня 1919 р.

7. Демократичні правительства (Центральна Рада і Директоріят) і реакційне (гетьмана Скоропадського) без огляду на свою політику і програму — всі вони вели завзяту боротьбу проти большевиків.

Делеґація Української Републики в Парижи має честь предложити отсим Мировій Конференції отсі домаганя:

1. Безпроволочно признати Українську Републику независимою державою.
2. Признати Директоріят дійсною найвисшою властию.
3. Уділити моральну і матеріяльну поміч в боротьбі Української Републики проти большевиків і анархії.

Григорій Сидоренко,
президент делеґації Української Републики.
Василь Панейко,
заступник президента.

ГОЛОВНА РАДА ДОМАГАЄТЬ СЯ ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ АВТОНОМНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Політична приналежність східної Галичини має бути порішена плебісцитом.

ПАРИЖ, 5. липня. — Мирова конференція вислухала польських делеґатів в справі східної Галичини і заявила, що хоче, аби там заведено можливо як найскорше як найширшу самоуправу. Рада Чотирох порішила, що має надати ся для східної Галичини автономне правительство ще перед зарядженем там плебісциту, яким має порішити ся питане, куди Галичина буде належати політично. Премієр Падеревскі предложив плян, який по дискусії, переведеній представниками великих держав, признано добрим. Загальне переконане є, що блебісцит не має бути заряджений на довгий протяг часу.

(Ту вість подає спеціяльний кореспондент філядельфійського „Леджера", др. Е. Й. Дільльон).

УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ НА ПОСЛУХАНЮ У ЛЕНСІНҐА І ВАЙТА.

(Спеціяльна телеґрама до Українського Народного Комітету).

ПАРИЖ, 4. липня. — **Дня 30. червня Окуневський, Марґолін і Білик були на послуханю у Ленсінґа і Вайта. Важне послухане. Подробиці листовно. — Білик.**

ТЕРНОПІЛЬ ЗНОВА В РУКАХ ЛЯХІВ.

Головний командант українських війск, Павленко, хоче навязати переговори з Поляками в ціли заключеня розєму.

КОПЕНҐАҐЕН, 3. липня. — Вісти, які наспіли з Варшави, доносять, що українські війска у східній Галичині потерпіли нові невдачі. Польські війска відзискали Броди, Золочів і Тернопіль.

Головний командант українських війск, ген. Павленко, виявив бажане розпочати переговори з Поляками в ціли заключеня розєму.

З ПОЛЯ БИТВИ НА ГАЛИЦЬКІМ ФРОНТІ.

Відозва українських жовнірів до польських.

ПАРИЖ, 4. липня. — Один з польських офіцирів, який недавно прибув з Польщі до Парижа, привіз зі собою два примірники проклямацій, які розкидають українські летуни поміж польських жовнірів у східній Галичині.

Перша з них має дату ще з місяця січня. Вона звучить:

„Польські жовніри!

„Німці виповіли вам війну; Чехи забирають ваші землї; у вашім краю панує голод і анархія. Замісць завести лад у своїй власній хаті і дати Польщі спромогу станути в ряді европейських держав, ви йдете війною проти нас, зрошуючи наші землї кровю наших і ваших найліпших синів.

„Отворіть свої очи, а побачите, що ви не борете ся за Польщу, бо Польщі східної Галичини не треба, але ведете боротьбу за дідичів в Галичині, Волини, Поділю і Україні. Ви борете ся проти цілого народу, злучили ся з брудним шумовинем, не перебираєте в средствах боротьби, палите наші села і мордуєте наших братів.

„Україна, зєдинена довкола своєї столиці Києва, кипить з обуреня за ваш наїзд, рабунки і мордоване. Своїм поступованем довели ви до того, що прийде час, коли українські війска залиють ваш край, а тоді за кожде спалене наше село буде спалене село ваше.

„Селяни і робітники!

„Зверніть своє оруже проти тих, котрі на нашій крови хочуть спасти собі животи, перестаньте бути орудем рабівників народу, яким забагаєть ся нашої східної Галичини, наших копалень і фабрик".

Друга відозва кінчить ся отсими словами:

„Польські жовніри!

„Вас обріхують ваші офіцири і поширюють серед вас ріжні неправдиві вісти.

„Найліпше зробите, коли замісць слухати брехонь своїх офіцирів перейдете на нашу сторону. Кождий з вас, котрий перейде на нашу сторону з оружем, дістане нагороду. Вам вправді оповідають ваші офіцири, що Українці полонених убивають, але не вірте тим брехням. Всі польські жовніри, які дістали ся до нашого полону, жиють собі спокійно, мають всего подостатком і не знають голоду, бо Українці мають хліба подостатком.

„Ідіть в сліди своїх братів з Кракова і Варшави, які підняли бунт проти пансько-шляхотських властий і тесаме зробіть зі своїми шляхтичами-офіцирами".

ВІЙСКА ГЕН. ҐРІҐОРІЄВА ЗДОБУЛИ ОДЕСУ.

Ген. Ґреґоріев хоче получити ся з війсками аліянтів проти большевиків.

ЖЕНЕВА, 4. липня. — Телеґрами з Букарешту, які наспіли до Берна, доносять, що війска ген. Ґреґорієва війшли до Одеси по завзятій битві з війсками Раковського. Війска ген. Ґреґорієва повитано в Одесі серед великої радости.

Війска ген. Раковського, як се доносять телеґрами, здеморалізовані невдачею утікають.

Ген. Ґреґоріев заявив готовість получити ся з війсками аліянтів до спільного наступу проти большевиків, коли би аліянти розпочали наступ здовж Дністра.

Телеґрама з Берліна, яку одержано в Лондоні дня 3. липня, доносила, що українські війска заняли Одесу по завзятій битві з большевиками.

НІМЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НАВЯЗУЄ ДИПЛЬОМАТИЧНІ ЗНОСИНИ З МОСКВОЮ І КИЄВОМ.

Проф. Гольман іменований німецьким послом в Києві.

АМСТЕРДАМ, 5. липня. — Німецьке правительство прискорює справу навязаня дипльоматичних зносин між Німеччиною і савєтськими републиками, Росією і Україною, як се доносить телеґрама з Берліна.

Кандидатом на німецького амбасадора в Москві є ґр. Кеслер. До Києва має відїхати в характері посла проф. Гольман.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

СЕРЕДНА ІТАЛІЯ ПІД КОНТРОЛЕЮ САВЄТІВ.

Положене італійського правительства дуже критичне.

РИМ, 5. липня. — Заворушеня голодові, знищеня з причини землетрясеня, ворожнеча між Французами й Італійцями у Фюме і політичні спори в самій Італії викликали дуже критичний стан у внутрішнім положеню Італії.

Вісти з ріжних сторін Італії вказують, що голодові заворушеня приймають щораз грізнійший характер і грозять вибухом загальної революції. Правительство рішило ратувати ся, видаючи строгі зарядженя в ціли здавленя заворушень, але в многих місцевостях власти показали ся безсильними. Анархія, рабунки і грабленя поширюють ся скоро, обхоплюючи щораз то дальші провінції.

У Фльоренції, Больонії, Анконі і инших містах Італії власть перейшла в руки радикальних комітетів, які складають ся з радикальних соціялістів, анархістів і синдикалістів.

З приводу страйку робітників в друкарнях жадні часописи не появили ся.

В богато містах проголошено военний стан. Часто однак лучаєть ся, що жовніри братаються ся з цивільними.

—0—

ПРОВІДНИКИ РОБІТНИЧИХ ПАРТІЙ В АНҐЛІЇ, ФРАНЦІЇ І ІТАЛІЇ УХВАЛИЛИ НА 21. ЛИПНЯ ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК.

Домагають ся здержаня военних операцій проти савєтських републик.

ПАРИЖ, 4. липня. — Екзекутивний комітет загальної федерації праці подав нині до відома, що по нараді з анґлійськими і італійськими товаришами ухвалено на день 21. липня міжнародну маніфестацію робітників.

Федерація праці в трох повисше наведених державах поставила слідуючі домаганя до своїх правительств: припиненє оружної інтервенції в Росії, безпроволочна демобілізація армій, привернене конституційних прав, повна і безоглядна амнестія і без оглядна боротьба проти дорожні.

В ЧЕХІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Соціялістичний кабінет в Чехії.

ВІДЕНЬ, 5. липня. — Нині утворено новий чесько-словацький кабінет, як складаєть ся виключно зі соціял-демократів і аграрних соціялістів. Національні демократи зовсім виключені від співучасти в правительстві.

На чолі кабінету стоїть яко премієр соціяліст Влястіміль Тузар. Чеські мирові делеґати, Крамарж і Бенеш, уступили, будучи членами давного кабінету.

Надіють ся, що нове чесько-словацьке правительство зуміє навязати лінії зносини зі сусідною Австрією.

Утворене словацької савєтської републики.

ВІДЕНЬ, 3. липня. — Большевицький угорський міністер заграничних справ, Беля Кун, поступив собі в чисто большевицький спосіб, відповідаючи на ультимат аліянтів в справі опорожненя чесько-словацьких територій.

Беля Кун відкликав вправді часть своїх війск зі Словаччини, але рівночасно причинив ся до проголошеня словацької савєтської републики, полишаючи часть червоної армії для оборони її перед Чехами, і вона тепер бореть ся проти них під прапором словацької савєтської републики. Головні сили угорської савєтської армії відійшли на боєвий фронт проти Румунії, щоби дати поміч Румунам в Трансильванії, які зворохобили ся проти румунського правительства, жадаючи переміни Румунії в савєтську републику.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Повішено 43 учасників протиреволюції в Будапешті.

ВІДЕНЬ, 3. липня. — Угорське савєтське правительство приказало повісити 40 студентів військової академії і 30 офіцирів, які стояли на чолі останної протиреволюції в Будапешті, як се доносить телеґрама з Будапешту.

Беля Кун видав проклямацію, що відтепер, коли зайде конечність, треба буде карати й смертию ворогів пролетаріяту, щоби охоронити його здобутки.

Головна рада радить над справою Угорщини.

ПАРИЖ, 5. липня. — Головна рада під проводом премієра Клемансa радила нині над справою Угорщини і отворена Дунаю. Покищо не повзято в тій справі жадного остаточного рішеня.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німецькі війска розпічнуть війну проти Польщі на власну руку.

АМСТЕРДАМ, 5. липня. — Берлінський кореспондент голяндської часописи „Гандельсблад" доносить, що офіцири і війска ген. Штоткавзена мають намір на власну руку розпочати воєнні операції проти Польщі.

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Румунський премієр покинув мирову конференцію.

ПАРИЖ, 4. липня. — Румунський премієр і голова румунської мирової делеґації, Братіяно, відїхав нині з Парижа.

Головною причиною його невдоволеня було загальне трактоване румунської справи на мировій конференції. Некорисне полагодженє справи границь Румунії на півночи (в Бесарабії), на заході (в Трансильванії і Банаті) і на полудни (в Добруджі) підкопали становище Братіяно яко премієра румунського кабінету.

Премієр Братіяно підніс також закиди щодо услівий договору, в якім Румунія має забезпечити національні і релігійні права меньшостям.

(Продовжене на сторонї 3-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаию замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Привіт проф. М. Грушевському

На першу вість про приїзд професора Михайла Грушевського, основателя і президента Української Центральної Ради, до Парижа У. Н. Комітет вислав до нього привітну телеграму з желанями найкрасших успіхів в його праці для волї єдиненої української народної республики.

Привітні телеграми проф. М. Грушевському вислав також У. Н. Союз і редакція та видавництво „Свободи".

Настане суд.

Був час, коли татарська „золота орда" держала в неволї Московщину, а Україну нападала і рабувала, але було тай минуло ся. Нема „золотої орди" і нема її неволї.

Був час, що Туреччина нападала і нищила сусїдні народи, а Греків, Сербів, Болгарів, Румунів, Альбанців держала в довгій неволї, але було тай минуло ся. Нинї Туреччина безсильна і загибаюча, а народи, які вона неволила, нинї вільні і процьвітають у добробутї.

Був час, що Габсбурги мали сотки лїт могучу імперію і давили та нищили підбиті народи. Ще рік тому назад мало хто у сьвітї думав про упадок австро-угорської монархії, а всякі політики давали їй тільки всїлякі ліки, аби віджила „новим житєм". Але було тай минулось. Нинї нема вже сеї наддунайської монархії. З Австрії осталась тільки маленька гориста австрійська республика зі столицею Віднем, а бувший австрійський цїсар яко вигнанець живе у Швайцарії. З другої її части, з Угорщини, осталась тільки маленька мадярська республика зі столицею Будапештом. Другі краї, що були в габсбурській неволї, вже покинули і Австрію й Угорщину. Горда і бутна нїмецька і мадярська шляхта, яка трясла двома імперіями під одним габсбурським берлом, похованась і зникла з овиду. Немов нема її і не було.

Був час, що російська царська імперія, звісна тюрма народів під кнутом Романових, була пострахом не лише для многих мілїонів невільних людий в її межах, але й для цїлого сьвіта. Але було й минуло ся. Нинї і слїду вже нема з тої тюрми народів, хиба окрім незначних проб Колчака і Денїкіна.

Була могуча нїмецька імперія Гогенцолерів, яка своєю могучостию і силою величалась перед цїлим сьвітом. Її кайзер Вільгельм, котрий нїчого не величав тільки силу меча, виповів війну цїлому сьвітови. А нинї? Де там сила? Нинї Нїмеччина слаба, немічна, прибита і розбита, а кайзер в чужім краю дрова ріже і вижидає кари, яку йому має присудити міжнародний трибунал, який має зібратись в Лондонї.

За всї ті злочини тих імперій прийшов на них суд і прийшла кара.

Нинї вже нема тих імперій і здавало ся, воля запануе серед народів, неволї більше не буде.

Але...

Але там, у Варшаві, над Вислою, зібрались чорні духи; зібрались злочинцї середновічні; зібралась польська шляхта із своїми посіпаками-вшехполяками, щоби відновити се, що плекала „золота орда", турецькі султани, Габсбурги, Романови, Гогенцолерни, і всякі юнкри, ну і їх предки — польські шляхтичі, яких вони є вірними внуками.

Сьвіт може собі говорити, погадали польські шляхтичі і вшехполяки, що неволя других народів і всякі імперії скінчені, але у Варшаві того не знають. Вони не зречуть ся своїх забагачок панувати над другими народами і поневолювати їх; вони не забудуть своєї соромної історії; вони не виречуть ся своєї злочинної політики; вони таки стануть відбудовувати свою злочинну „велику" історичну Польщу.

І воскресли каричі „золотої орди" і турецьких султанів і Габсбурґів і Романових і Гогенцолерків і всяких юнкрів на ринку у Варшаві. Польська шляхта разом зі своєю вшехпольською бандою піднесла меч в гору і з криком заявила, що пійде силою і розбоєм на галицьку Україну, позбавити її волї, а наложити на неї своє злодійське ярмо неволї.

І всї вони гнали на наш знищений край. І рабують його і руйнують і вбивають тих, що найбільше любили волю свого рідного краю і для него віддали весь труд свого житя.

І віджила та страшна погань, та гидь середновічна, яка погибла в инших краях.

Нинї Польща — се одинока чорносотенна держава злочинців; се одинока тюрма народів в Европї; се одинокий скандал у сьвітї.

Сьвіт мовчить...

Немов нїчого не бачить, не чує і не знає...

Але чи довго так буде?

Сьвіт мовчав також, як господарила „золота орда", і як господарили турецькі султани і Габсбурги і Романови і Гогенцолерни і всякі юнкри. Тай ще і витано їх і посилано до них дипльоматичних представників.

А одначе таки прийшов їм заслужений конець, бо мусїв прийти, бо жаден злочин в історії не минає безкарно.

А таксамо прийде конець і теперішній злочинній польській імперії. Прийде, бо мусить прийти, бо жаден злочин в історії не минає безкарно.

Настане суд.

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА?

Як нема, то кождий сьвідомий Українець повинен постарати ся, щоб заснувати його.

До заснованя нового відділу У. Н. Союза потреба на початку не меньше як 6 нових членів.

По близші інформації в справі заснованя нового відділу треба зголошувати листовно на адресу головного рекордового секретаря У. Н. Союза.

S. MILANOWYCZ

P. O. Box 76 Jersey City, N. J.

Лист з Бельгії.

(Спеціяльна кореспонденція У. Н. Комітету).

Брукселя, дня 9. червня 1919.

Високоповажані Панове!

Так воно буває в житю, що в дорозї декше знайдеть ся декілька хвилин, щоб надіслати щире привітання рідним та приятелям.

Вибрав ся я з колючого та неласкавого до нас Парижа ось-яким побутом. Союз журналїстів алянтських та невтральних держав, що є при конференції мира, був запрошений бельгійським правительством обіхати ті місця і міста Бельгії, на котрих відбулись величезні бої сьвітової війни. Союз запропонував і менї взяти участь в нїй поїздцї з українського боку, яко свому дійсному членові.

У великому портовому містї Франції — в Дюнкерцї, нас піджидали бельгійські військові самоходи, прибрані алянтськими прапорами. Зараз же на кордонї попали ми в область зруйнованy бомбами і шрапнелями. Найбільше враженя зробили на нас руїни Ипра, котрий був колись таким радісним і славив ся чудовими церквами далекої старовини.

Але на сих широких степах, порізаних стратеґічно боєвими рівчаками, на степах, котрі були навмисно затоплені водою з каналів і з моря, щоб не пустити далї ворога, теперечки росте зелена трава; біліють і жовтїють квітки. Швидко знов вертають ся люди, як птиці на старі насиджені гнїзда. Направляють хатини, котрі зосталась по селах, або живуть у землянках, а усї працюють весело й охоче з надією на красше будуче. Тяжко дивитись на дерева, на цїлі ліси обгорілі від пороху; — зосталась з них тільки голі стовбурі.

Та ще тяжше було менї тут пригадати, що в нас, на Вкраїнї, в Галичинї, брати наші рідні й досї не мають хвилини бажаного спокою, хвилини відпочати від горя та злочину.

Так, Бельгія мала тяжкі години, але кріпка Стона повстала і твердо держалась за своє право, за свою землю, за свою країну. Вона здобула й здобуде собі все, що бажала. Побачивши тут своїми очима, як швидко люди і природа знов вертають ся до житя; яку воно має силу могутню над усїм існучим і працюючим, — з кожною годиною наростає переконане, що й нашу тяжку боротьбу з ворогами ми скінчимо радісною і славною побідою. Не можна затоптати, закопати в землю, того духа сьвідомости національної української, котра жиє в нашому народї.

Сьогодня приняв нас синдик міста Брукселї, котрий довгий час пробував в берлїнському полонї, а теж і кардинал Мерсіє. Скрізь з особливою щирістю і поважанням зустрічають американський прапор і американських кореспондентів, котрих між нами є 12.

Завтра у Лїежі зустріну ся з гуртком наших родимців, котрих обєднав там др. Кісличенко, енерґійний і щирий український провідник.

Проф. Федір Савченко,
голова У. Н. Ради у Франції.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА В НЮ ЙОРКУ.

На поклик о. П. Понятишина, адміністратора українсько-католицької дїецезії в Злучених Державах, відбув ся дня 1-го липня 1919 р. зізд українського сьвященства в готели Пенсильванія в Ню Йорку. Цїлию зізду була головно справа протесту проти ляцького наїзду на українські землї. Крім того на зізд піднесено й инші народні і церковні справи.

На зізд прибуло значне число сьвященників, а ті, що не явились, прислали свою письменну заяву, що годять ся на постанови зізду.

Прибули з близких сторін і з далеких, бо кликали їх не особисті інтереси, а народна справа. Були між ними і молоді і старці, а кождий з них був сьвідомий обовязку, який лежить на нїм тепер, коли на рідний край Ляхи накладають нову неволю. Кождий з досьвіду знає, який то рай переживав наш нарід під польським гнетом в Галичинї; кождий майже досьвідчив на собі благодатий ляцького уряду; кождий знав, що жде нас тодї, коли Польща знов запануе на наших землях. Сумні вісти, які приходять з Галичини, мусїли переповнити серце кождого жалем і тривогою. На українську землю насунулась люта ляцька орда, з тюрмами і насильством і шибеницями; замкнула живий народ в могилу неволї, розстрілює провідників; замикає і палить церкви; нищить народні інституції; сотками вивозить сьвященників, цивільних інтелїґентів і селян до Польщі; заводить на українській землї пановане кнута і багнета.

Зізд відзначав ся торжественною повагою, а з кождої бесїди, з кождої резолюції, з кождого слова віяла і глибока жалоба і рішучість ужити всяких можливих средств, щоб причинити ся до визволу рідного народу.

Зізд отворив о. адміністратор молитвою і в короткій палкій бесїдї представив його причини і цїли. „Люте время настало для нас — говорив о. адміністратор — і сьогодня до боротьби проти ворога мусить виступити цїлий народ, а зокрема також і сьвященики. Наше духовенство все ішло з народом в його змаганях до визволу. Коли гнали до тюрем українського сина; коли за любов народу карали селянина, то і сьвящеників карали і гнали до тюрем за працю для добра народу.

Відроджене галицької України почали сьвященики і вони то все показували дорогу народови. Пійдуть вони з народом і тепер, коли народ замикають в нову тюрму; пійдуть без вагання, готові за народну справу і на смерть і на муки". Бесїду о. адміністратора присутні приняли з одушевленем.

Предсїдателем зізду вибрано о. адміністратора, а секретарем о. М. Кінаша, з Філядельфії, Па.

Справа протесту проти польського наїзду на східну Галичину і инші українські землї заняла більшу часть нарад. Обговорювано обширно сучасне положенє. Про польський наїзд не було двох гадок. Коли приступлено до сеї справи; коли згадано ті муки, які тепер терпить наш нарід під польським „биким орлем", в неодним оці замерехтіла сльоза, але і з обличчи присутних було видно, що вони готові на найбільшу самопожертву для визволу рідної землї. Се були сьвященики, вірні сини України, нащадки козацького роду, і той козацький дух віяв з їх нарад.

Один з присутних, **о. Кисїльовський,** відчитав лист з Галичини, який прийшов недавно. **Лист доносить, що до церкви в галицькім селї Бортнім впали Ляхи підчас Служби Божої, застрілили сьвященика Калинщацького при престолї і різали в церкві безборонний народ.** Годї описати незвичайне зворушенє, яке запанувало серед присутних. Через кілька хвиль на залї панувала гробова тишина; покотили ся сльози, а грудь кождого трясла ся від безмірного жалю. Але сейчас же піднесись сьміло голова в гору, а з очий било таке завзятє, що здавало ся, кодиб була нагода, ті сьвященики не вагали би ся жертвувати своє житє за нарід.

По довгих дебатах ухвалено вислати рішучий протест проти ляцького наїзду на українські землї до американської мирової делеґації в Парижи і до державного департаменту у Вашінґтонї.

По довшій і дуже оживленій дискусиї ухвалено також вислати відповідну телеграму до Апостольської Столицї, в якій піднесено факт, що Поляки йдуть страшною жорстокою війною проти Українців; що знущають ся над нашим народом і над сьвященством; замикають і палять церкви; ріжуть невинних і безборонних людий; нищать наш обряд; вязнять і стріляють сьвящеників. Телеграма просить Апостольську Столицю ужити своєї власти для спиненя тих ляцьких насильств.

Потім піднесено справу дальшого веденя нашої народної роботи в Америцї. Ухвалено завізвати всїх сьвящеників до живої участи в народній працї.

Українському Народному Комітетови і його Екзекутиві ухвалено заяву довіря за його працю.

о. М. Підгорецькому, касієрови У. Н. Комітету, висловлено однодушне признанє і подяку за його успішну працю грімкими оплесками і через повстанє з місць.

Сьвященство постановило словом і дїлом заохочувати народ до складаня жертв на руки Українського Народного Комітету, які конечно потрібні для веденя дальшої роботи і тут і в Европі. Для приміру наведено, що на веденє визвольної роботи серед инших народів зібрано кольосальні суми, і се, скільки їм вже вдало ся зєднати для своєї справи публичну опінію тут і за границею.

Обговорювано з черги всїлякі дїецезіяльні справи, між иншими іменованє нового владики.

В справах української церкви взагалї, а в справах українсько-католицької дїецезії в Америцї зосібна, зізд ухвалив вислати обширний меморіял до папи римського. До комісії, яка виробить меморіял, одноголосно вибрано о. Понятишина, Павляка і Меренкова.

На закінченє о. адміністратор подякував присутним за участь в зїздї, за взірцеве і поважне поведенє в дискусії, та висказав надію, що зізд виде на добро нашого народу і української церкви, і замкнув наради молитвою.

Резолюція.

Українські сьвященики, горожани Злучених Держав, котрі заступають понад мілїон Американців українського роду, і Українців в сїй республицї, зібрані дня 1. липня 1919, в готели Пенсильванія, Ню Йорк, приняли одноголосно отсю резолюцію:

З уваги, що Злучені Держави вступили до війни за визволенє поневолених народів;

З уваги, що Американцї українського походженя і Українцї з Америки боролись у Франції проти центральних імперій та підвували з усїх сил воєнні цїли Злучених Держав;

З уваги, що вони сподївались, що по побідї Америки і алянтів над центральними імперіями, український нарід бувшої Австро-Угорщини, такожмо як і другі народи сеї імперії будуть освободжені і дістануть право самоозначеня;

Протестуємо проти польського наїзду і забору українських провінцій, східної Галичини, Холмщини, Поділся і Волинї та апелюємо до американської мирової делеґації, щоби ужила свого впливу і власти, аби мирова конференція сейчас усунула польських наїзників з тих українських країв і дала українському народови змогу свобідно рішати про свою будучність і державний устрій.

Рівночасно протестуємо проти насильств і убийств, доконуваних польським військом на українськім населеню в Галичинї, і домагаємо ся вислана осібної слїдчої комісії до Галичини для провірена польських розбоїв на цивільнім населеню, а також для провірена вістий, котрі очернюють нападенє українське населенє Галичини.

НА УКРАЇНІ.

Наслїдком воєнних відносин в особлившій мірі звернено увагу на Україну, яка з одного боку уважаєть ся яко жерело достави дуже важних сирих продуктів, а з другого боку стане неменьше важним ринком збуту. І дійсно, той край, який складаєть ся з бувшої російської України і з бувшої австрійської Галичини, віддавна був найважнїйшим шпихлїром Росії і цїлої Европи і доставляв у великій скількости пшеницю, жито, овес, цукор і яйця. Кромі сего се є вічина непереробраних мінеральних богатств, а передівсїм земного олію, з котрого виробляєть ся його бічні продукти: бензину, нафту, оливу до машин, вазеліну, парафіну і сьвічки. Дальше, східні дистрикти України мають непереробрані богатства зелїзної руди до виробу знаменитої сталї, всїлякі соли і дерево. Яко ринок збуту заслугує Україна на особливу увагу, а запотребоване виробів культури є велитенське, як я в дальшім тягу докажу. Одначе сильно помилив би ся той, хто-б думав, що вже нинї можна починати торговлю. Моя особиста подорож на Україну дала менї нагоду переконати ся про слїдуюче:

Кромі боротьби о істнованє незвичайно некористним для України є те, що розлогі галицькі рівнини і Карпати дуже сильно потерпіли наслїдком довголїтної війни. Прецінь тут зводжено найбільше зажертої бої в часї кількох находів Москалїв. Ще нинї прорізують корпус тонкої землю отверті стрілецькі рови аж у непоглядну віддаль. Тут і там можна подибати ще становища тяжких гармат і видно лїйки, повиривані в земли тяжкими ґранатами. Численні села зістали зовсїм зметені з лиця землї. Деякі руїни вернувші селяни з бідою понаправляли і перемінили в нуждені мешканстайні. Управа рілї находить ся в застою, бо немо робучих рук і знарядів, а кромі того рільники відтрашили від працї безнастанні реквізиції всїляких армій. А навіть селянин не може взятись до управи рілї, що передше належала до дворів, а яку тепер українське правительство поділило поміж селян, а то головно по причинї непевности відносин. Вже перед війною до Галичини спроваджувано у великій скількости рільничі машини. Ними послугували ся в головній мірі властителї великих посїлостий, підчас коли серед селян таких машин було дуже обмаль. Польські властителї великих посїлостий, маючи образоване і до розпорядимости капітал, могли фахово використувати землю. Проти них український мужик мав незвичайно важке становище, бо по перше він не мав потрібного образованя, а дальше йому не ставало капіталу і відваги. Тепер польські властителї повтікали зі сїл до повітових міст. Жовніри з найбільшим завзятєм все звертали ся проти тих фільварків, підчас коли соломяні стріхи меньше терпіли. Значить ся, тепер виглядали для простих рільничих знарядів українського мужика значно поліпшили ся. Недавно тому українське правительство спровадило від одної нїмецької фірми самих тільки зелїзних плугів 10.000 штук. Кромі того в самім краю заложено велику фабрику виробу плугів. На жаль, вона тепер находить ся в области, занятій большевиками. Воно дуже прикро, але зовсїм нема виглядів, щоб сама Україна могла наразї покривати свої рільничі запотребованя, а то головно по причинї трудностий фінансових і транспортових. Ті точки треба менї точно обговорити.

Торговля, о скільки вона взагалї ще істнує, спочиває головно в руках Жидів. Вони, природно, находять ся також і в правительстві, у судах і банках. Торговельні вивіски мають переважно самі жидівські імена і семітські лиця переважно можна стрінути по каварнях, на улицях і по зелїзницях. А однак як бідна булаб висилена війною Україна без тих Жидів, які часто-густо з нараженем власного житя доставляють найпотрібнїйшого і з вродженою собі впертостию кожду справу все доводять до кінця. Коло пограничних стацій, а особливо в Лавочнім, має відбувати ся на велику скалю торговля. А як не достає краєви найпотрібнїйших річий, які для пересічного Европейця є необходимостию, нехай покажуть наведені тут приміри: коробочка сірників коштує 2 до 3 корони, одна єгипетська папіроска тосаме! Цїни за черевики, біле і одїж є шість разів висші нїж були перед війною. За добрий годинник треба заплатити кілька тисяч корон.

Пшеничний і житний хлїб, молоко, яйця і мясо можна ще дістати, хоть і за те треба платити дорого. Те все давнїйше можна було тут дістати за безцїн. Нинї в Бориславі треба платити за кільо цукру 80 корон. І чи воно не виглядає на іронію, що нинї в тій обіцяній цукровій земли платять по 10 корон на коробочку сахарини? Про виміну або експорт тих продуктів України нинї отже не може бути мови, бо істнуючі запаси є доконечні для власного ужитку. Український мужик не може і не хоче нїчого віддати, а ті околиці, які були головними доставцями всїх тих продуктів, тепер находять ся в руках большевиків. Таксамо і на осінь виглядн зовсїм не є рожеві, бо насїнє є обмаль, а селяни, як то вже згадано, є знеохочені всїми попередними реквізиціями. Фабрик і заводів ще перед війною було тут дуже мало. Нинї всї ті рафінерії, фабрики цукру, млини та варстати або замкнені, або повалені. А щоб почати роботу наново, не стає всього: гроший, машин, орґанізаторів, директорів, робітників, транспортових догідностий для сирих матеріялів і для зроблених фабрикатів. І як що настануть тут спокійні часи, для інжиніра, робітника і промисловця тут отворить ся правдива копальня золота. Гроший розкидаєть ся тут много і легко по каварнях, театрах і кінах. Дивним дивом донедавна селяни не хотїли в Галичинї принимати українські гроші, карбованцї і гривнї. Та в тій справі видано розпорядженє, щоб тій анархії заради. З паперових гроший в Галичинї австрійська корона, а на Подїлю старий Николаївський рубель все ще тїшать ся повним довірєм українського селянина. Кромі того почато з алянтами переговори в цїли сконсолідованя української валюти. До сеї пори в ніякій заграничній державі ще не нотовано карбованців. З огляду на те, а дальше з огляду на незвичайно низкий курс австрійських корон і російських рублів, ясно видить ся, що великі торговельні транзакції є впрост немислимі. Найпростійша рільнича машина, за яку селянин деинде мав би заплатити найвисше 500 франків, коштує українського селянина від 4.000 до 6.000 корон. І коли мимо того відбуваєть ся все ще деяка торговля, то се дїєть ся під натиском невмолимої доконечности і для удержаня істнованя мешканців в краю. А відповідно до того поступають і чужі правительства, мимо всеї тої ввічливости, яку вони виявляють супроти українського правительства. Українцї тому найпотрібнїйше мусять з конечности купувати в Нїмеччинї або в Австрії, бо через те не потребують поносити велитенських втрат при виміні корон на франки.

Що вимінна торговля відбуваєть ся тільки з найбільшими трудностями, то тому знова винні транспортові трудности. Кромі того почта є дуже лиха і всї листи підлягають цензурі. Таксамо і телеграми, які приймають ся тільки на дуже ограничений район. Всї локомотиви і зелїзничі вози є в незвичайно лихім станї. По причинї надмірного уживаня протягом цїлої війни і браку нагоди направи вози особових поїздів є страшенно понищені. Вікна повибивані і позатикані паперами, дошками або й лишені так. Двері поломані. Осьвітленя нема зовсїм нїякого. Зараз по тих возах відразу всякий може пізнати, що Україна все ще находить ся на воєнний стопі. Про якийсь точний плян відходу поїздів нема мови. Поїзди все приходять з кількагодинним опізненем. Причина того лежить у тім: достава дров до опалюваня льокомотив в зимі була досить легка по замерзлих дорогах. Хто однак видів галицькі дороги на весну або в осени, то може виробити собі легке понятє про можливість транспорту дерева в такий час. Зелїзничий персонал, починаючи від малих урядників аж до начальників стацій, се переважно самі молоді люди, двайцятьлїтні. Перше той персонал рекрутував ся виключно тільки зі самих Поляків. Та як ті при кінци жовтня 1918-го року мусїли забирати ся, заступлено їх Українцями, як тільки можна було. Що тикаєть ся отже транспортованя товарів, то не треба забувати і на те, що військові транспорти мусять все йти перед торговельними. А кромі того зовсїм не треба бути безжурним з огляду на маси переїзджаючих воєнних полонених. Мимо всякої осторожности можна попасти ся в большевицьку халепу і нїй обелекшенням як кишеню, а нераз і без голови. Особливо приватні подорожні, без знакомих і поручаючих письм, а головно без добрих пашпортів, наражують ся самі на великі небезпеки. Контроля на пограничних стаціях, а таксамо і в нутрі краю, є незвичайно велика.

З повисшого представленя дійсних теперішних відносин в тім краю слїдує, що наразї нема там гарантій для безпеченого транспорту товарів. Та воно не виключає того, що власне тепер наспіли великі ладунки сірників, ниток, шовку, бавовняних матерій і т. п. Промисловцї, які рівночасно є продавцями і експедиторами, поступають в той спосіб: найперше глядить ся, щоб дістати особливші привілеї у дирекцій зелїзниць у Відни, Будапештї і Станиславові і то поза звичайний плян руху поїздів. Притім мусить ся обговорити докладно справу опалу для льокомотив. Тоді відходить поїзд наладований товарами під охороною приватної оружної сторожі. На головних стаціях вживають урядники приїзду того поїзду і передають його сейчас в руки инших урядників. Головна вага звертаєть ся однак на те, щоб на пограничних стаціях або на перехрестях такий поїзд не дістав ся припадково на котрусь бічну лінію, бо тоді все пропало.

(Стільки той автор, який правдоподібно був висланком якоїсь швайцарської торговельної фірми. Дати того його звіту не йодано, та все вказує на те, що він мусїв бути в Галичинї в марті або цьвітни біжучого року. — Прим. Ред.).

ЗБИРАЙТЕ І СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА 100.000-НИЙ ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

МОЖЕТЕ ВИСИЛАТИ ГРОШІ ДО ВАШОГО КРАЮ ЯК ПОПЕРЕДНО ПИТАЙТЕ ЗА ЦІНАМИ І ИНШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ У

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave., NEW YORK

[redacted] Cor. 83rd St.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK,
поле Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072

Лічить успішно
ВНУТРІШНІ НЕДУГИ
У МУЖЧИН І ЖЕНЩИН.
Також лічить недуги скірні, мочуха і кров. Застосовує найнадійніші електричні апарати. 58-69

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. вечером.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ВІЧА.

16. Вілксбери, Па.

Дня 15. червня відбуло ся тут в церковній гали нарадне вічє в справі висланя протесту на мирову конференцію в Парижи і до міністра заграничних справ у Вашінгтон.

Вічє отворив о. Иосиф Боярчук, привитавши учасників і пояснивши, в якій цїли се вічє скликано.

Зібрані вічевики не хотїли забирати богато часу, тож одноголосно вибрали о. Й. Боярчука на предсїдателя вічa, за що о. Боярчук сердечно подякував і покликав на секретарів пп. Семена Свередюка і Й. Катульку.

Перший реферат виголосив о. Боярчук. У своїй промові він представив образ нашого українського народу і ту боротьбу, яку наш нарід перевів у старім краю з Ляхом в минувших часах і аж дотепер, і пояснив усім, чому і за що ми боремо ся і повинні бороти ся. Прийшов уже для нашого українського народу час скинути кайдани зі себе і стати рівноправним з другими народами, бо ми не є меньшим народом від других. Тепер прийшов якраз час для нас, що маємо боротись і протестувати, аби здобути лучшу долю для нас всїх. Дальше шановний бесїдник говорив, як то Ляхи хотять привернути собі свою історичну Польщу і запроторити наш український нарід у вічну тюрму. Длятого ми всї повинні днесь ухвалити відповідні резолюції проти польських наїзників на наш рідний край і заслати ті резолюції на руки мирової конференції в Парижи, а властиво на руки президента Вілсона, і просити його, щоби українська справа зістала розслїджена як найскорше на мировій конференції. Відтак о. Боярчук пояснив присутним резолюцію, яка надійшла до нашої місцевости від У. Н. Комітету, а яку мають сь зараз нинї вислати телеграфічно до Парижа. На висланє сеї протестаційної телеграми всї гості радо згодили ся і нагородили бесїдника щирими оплесками.

Другий з черги говорив п. Иосиф Катулька, котрий в своїй промові сказав, що нинїшний день протесту українського загалу тут в Америцї є дуже важний і він буде зазначений в історії українського народу тому, що днесь український загал в Америцї вже мабуть послїдний раз домагаєть ся для себе свободи і волї, яка йому слушно належить ся. Вже прийшов час, щоби скинути зі себе ярмо, яке ми двигали сотки лїт. Дальше бесїдник попросив гостий, аби нинї зложили конечно щедрі жертви на оборону рідного краю і на покрите коштів висланя каблеграми і телеграми. Гості на сю пропозицію дуже радо згодили ся і зараз предсїдатель вічa попросив п. Григорія Русинка до збираня жертв, причім і він сам потрудив ся. Присутні зложили готівкою $137.50. На внесене п. Г. Русинка постановлено долучити до сеї квоти і попередно зібрані жертви (ще 29. грудня м. р.). До сего часу ся сума ($550) була в руках місцевого касієра, п. Г. Русинка. Усї гості ухвалено вислати як найскорше на руки головного касієра У. Н. Комітету, о. Н. Підгорецького в Ню Йорку. Присутні були сїй постанові дуже раді, бо наш нарід є певний, що У. Н. Комітет в Америцї працює щиро і справедливо для нашого народу.

Після того предсїдатель вічa зложив сердечну подяку всїм присутним гостям за зложені жертви і за присутність на вічу.

На закінчене відспівано „Не пора" і гості розійшли ся спокійно домів.

Семен Свередюк,
Иосиф Катулька,
секр. вічa.

ТЕРНОВИЙ ВІНОК
або
ЖЕРТВИ ЦАРИЗМА
драма на 4. дїї.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГОРКИЙ НАДІЄТЬ СЯ СЕЛЯНСЬКОГО ТЕРОРУ В РОСІЇ.

Гельзінгфорс, 20. мая; через Париж, 27. мая. — Постепенне виголоджене і спаралїжоване Росії, аж доки не повстане великий бунт, приносячий з собою пановане страхїтя наслїдок насильної реакції; відтак нові установчі збори, на котрих мілїони російських селян покажуть свою силу утворенем холодної несимпатичної демократії — такий образ будучности Росії малює Максим Горкий.

Світ глядить на Горкого як на большевика, чому він заперечує, заявляючи, що він лише працює з правительством яко голова одного з просьвітних відділів, аби помогти ратувати свій край.

Через дві годинн я говорив через перекладача з найславнїйшим російським жиючим письменником і коли я подав йому руку на прощанє, кажучи „бувайте здорові", і сказав, що повторити публично се, що він отверто і щиро сказав менї, могло би спричинити йому небезпеку, він усьміхнув ся своїм сумним усьміхом та впевнив мене, що я можу зовсїм свобідно повторити щонебудь, що він сказав.

Селяни виступають проти міста.

„Большевизм і революція мусять відбути свій час", сказав Горкий. „Тут не може бути якихось коротших доріг — нї компромісів. Все, що є найкрасше в штуцї і культурї Росії, все, що побудовано з такими прикростями і посьвятою, буде остаточно убите. Селянин є озлоблений і мстивий за кривди, які, він вірить, місто і міські провідники зробили йому, і він знищив би все житє міста. Він збунтуєть ся та кине цїлий край в анархію.

„Лише найсильнїйші переживуть сей короткий, страшний період. Відтак селянин просто брутальною силою і чисельностию забере правительство і владу. Він переверне Росію, яка щойно зачала мріяти про торговельне і артистичне житє, в назадницький рільничий край. Що би не робив постороннїй сьвіт, се в дїйсности не поможе розвязати питаня — тут не може бути компромісів.

„Росія мусить спотикати ся в темнотї. Вона мусить пробити собі слїд і знайти власну стежку".

Письменник говорив солїдно і мягко та час від часу усьміх появляв ся в кутику його уст. Се великий худий чоловік з величезними раменами, крепкими руками, великою головою, з сильними чертами лиця, великим носом, гибкою осадженими очима і великими жовтими вусами,

Кімната, в якій сидїв Горкий, була приватною канцелярією з сотками книжок рядами на полицях. Знаки його вчасних лїт тяжкої працї і нужди ще виднїли. Він працював для людий та мрїяв, що революція зробить для них. Тепер він був розчарованим чоловіком.

Я не сьмів говорити з ним про замордоване чотирох великих князїв та його спробу не допустити до сього. Я чув про се яких шість разів з инших жерел.

В цитаделї св. Петра і Павла було увязнених через 6 місяців чотирох великих князїв. Не було особливої причини, чому їх повинно ся тримати у вязницї, а не було також і особливої причини, чому би їх не держати замкнених. Помимо всього вони були нїчим у великій революції, одначе Горкий через щось заінтересував ся сею справою та поїхав до Москви, чи не вдїяв би щось.

Обожає Леніна.

Горкий вдав ся просто до Леніна, якого він дуже обожає і стоїть близко него, та представивши їх (князїв) справу, дістав письменний документ, позволяючий на випущенє увязнених. В дорозї, коли мав вертати з Москви, дістав атак серцевої хороби та був змушений остати в Москві через кілька днів. Прибувши до Петрограду, він прочитав вістку, що князїв вже страчено. Се стало ся сим способом, що певний комісар, озлоблений і мстивий на всїх членів та обуренний на вмішуванє Горкого, добув давнїйший розказ страченя їх, підписаний воєнним судом кілька місяців тому, та на підставі сього розказу казав князїв розстрілятн.

Угода неможлива.

„Чи не може бути компромісу з большевиками?" я спитав.

„Нї, революція мусить відбути свій час. Вона була успішною тому, що вона виразила селянина з глибин темноти, в якій він жив передтим. Одначе яким страшним коштом!

„Вже во всїм промисли і торговлї в Росії, які відбудують лише чужинцї. Се селянське правительство, яке певно наступить по революції (яка надходить після Горкого), буде подобати на Голяндію в цїм найцїлїм столїтю. Селянин вже думає про установчі збори. Він має участєне поняте, що є демократія, та буде виконувати се. На селян зовсїм не числили, аж прийшло ся запізно. Вони є зовсїм відчужені і зле успособлені супроти міських робітників.

„Недавно тому я зборах в зимовій палатї декотрі селяни взяли мене за міського робітника і один сказав до мене: „Ви міські люди забралисте все, гарні помешканя, меблї і все. Ми не дістали нїчого з революції. Пождіть, доки ми не дістанемось до власти- ми не забудемо вам усього того".

Декотрі селяни є богачами.

„Одначе сьогодня богато селян є такими богачами, що се переходить їх мрії. Недавно тому я бачив селянина, купуючого золотий годинник за 7.000 рублїв. Я спитав його, чи він не боїть ся, що можуть йому годинник вкрасти, коли буде носити в селї. Він засьміяв ся та сказав, що се був уже сїмнайцятий золотий годинник, який він купив, одначе він не дбає, бо колинебудь може занести досить поживи на плечах до Петрограду, аби заробити дві-три тисячі рублїв.

„Сей селянин не віддасть своєї накопиченої поживи. „Хай місто мре з голоду", каже він. Правительство хоче забрати засоби поживи, однак селянин на се бунтуєть ся. Сьогодня маємо вже 85 процент невдоволених селян".

Я спитав його про провідників комуністичної партії, на що Горкий відповів менї, що підчас коли Ленїн є одним з найбільших людий сьвіта, в партії є богато таких, про яких він не може сказати доброго слова.

Нові провідники зьвірські.

В партії є лише кілька тисяч дїйсно щирих людий. Нові люди, приходячі до власти, є меньше гарні й ідеалїстичні нїж старі провідники, які переплили ся. Декотрі з нових провідників є зьвірські і некультурні. Найбільша часть з них не пристане на жадну згоду, тому, що вони є загорільцями".

Знова і ще знова я спитав про як можливість компромісу, одначе Горкий впирав ся, що не може бути жадного, який би дїйсно вартував що. Не можна зробити нїчого, тільки позволити революції перегоріти, говорив він.

Невдоволенє в армії зростає, говорив Горкий. Він згадав про один полк, який недавно тому полишив Вологду, числом 3.200 людий. Коли сей полк прибув до Петрограду, лишило ся з нього 2.700, а коли дістав ся на балтійський фронт, остало ся меньше нїж 1.000 — прочі здезертирували.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИЗНАЮТЬ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ ЛИШЕ НА ЯКИЙСЬ ЧАС.

313.000 членів комуністичної партії володїє Росією.

Гельзінгфорс, 25. мая; через Париж, 1. червня. — На осьмім конгресї комуністичної або большевицької партії, який відбув ся кілька тижнїв тому в Москві, було зарепрезентованих 313.000 членів сеї партії. Сих 313.000 комуністів є володїтелями Росії.

Правительство може говорити про диктатуру пролетаріяту, одначе се, що властивости теперішне сьвітове правительство, є в дїйсности диктаторство комуністичної партії.

Одночка сильна організація.

Тісно звязана разом ся напівбратерська група представляє одну сильну організацію в Росії. Не ті 316.000 членів приймають посьвяту свого житя за справу, яку вірять. Для них комуністична партія є всїм понад якоюсь-будь народностию або кривим.

Щоби вступити до комуністичних рядів, треба найперше перейти через рід навчань про соціялізм, а відтак ще особу мають поручити два старі члени. Коли вже вважають ся в організації, тоді підлягає найперше партійним розпорядженням, та мусить підчинитись партійній дисциплїнї. Всї великі люди в правительстві є визначними і в партії, а найбільша часть партійних справ має прямо до дїлання з правительственними справами.

Як поясьнюють сї урядові зносини, служить слїдуюча заява на конгресї:

„Тобто тілько одинаки замішані функції партійних організацій з функціями правительственних органів. Комуністична або большевицька партія пробує провадити дїяльність совєтів, одначе не підає себе для них, а члени партії мусять зрозуміти, що партійні організації не є учителями володїтелїв совєтів та що членство в партії не дає жадних привілеїв, а навпаки дає більше поважну відвічальність".

Помимо сього всї великі люди в правительстві є великими людьми в партії і се є ся комуністична партія, яка володїє Росією.

Партійна дисциплїна і фанатичний послух є заміни цїхи партії. Вона є дїйсною звязию між центральною Росією а позарослїдними совєтськими републиками.

Територіяльне признанє независимости тимчасове.

Наводячи знова з рапортів конгресу сеї партії, говорить ся там про істнованє бувших російських країв слїдуючє:

„Тілько коли комуністична партія признає на теперішнє істнованє України, Литви і Білоруси в формі независимости совєтських републик на підставі федерації з московським правительством, вона не може приняти независимости організацій комуністичної партії на федеративній підставі, але радше гляднить на них як на підчинені організації російської комуністичної партії, яка мусить застосовувати до розказів свого центрального комітету.

„Партійна централїзація мусить поступати, а дисциплїну мусить ся встановити на мілїтарних основах. Розказ Центрального Комітету мусить ся найпростійшої форми, щоб се совєтське виконати, а дїлаї виконати пізнїйше".

Управа народом.

Державна конституція не признає комуністичної партії яко такої, а має лише до дїла з совєтами і їх правлячими тїлами. Зредуковане до його найпростійшої форми, цїле се совєтське пропо про правительство означає не меньше і не більше як права управа народом через вибраних ним комітети — слово совєт значить комітет.

В часї революції тисячі сих совєтів повстали нагло по цїлім краю. Кождий полк і одинокий мав свій совєт, кождая фабрика вибрала управляючу раду, а селяни поутворювали собі совєти по селах. Се була природна і проста форма провадження їх справ.

По упадку Керенського прийшли до сили большевики, які вкоротцї захопили все завдяки висшій політичній практицї своїх провідників, з яких сотки жило в Америцї.

Виборча система.

Вони зладили конституцію для сеї російської соціялїстичної федеративної републики. Система совєтського правительства є зложене одного совєта на верху другого, аж доки цїла ся вежа совєтів не є укоронована всеросійською конвенцією совєтів, на якій основана ся найвисша власть правительства.

На сподї є місцеві сїльскі совєти, які вибирають представителїв до окружних совєтів; одного представителя вибирають на кождих 1.000 мешканцїв. Сей окружний совєт зі своєї сторони знова вибирає предсїдателя провінціяльного совєта — одного на 10.000 населення. Сї провінціяльні совєти знова вибирають представителїв земства, або стайтового совєта; один представитель представляє 25.000 населення зі всїх тих поменьших совєтів.

З великого міста совєтські делегати є вибирані на всеросійську конвенцію, по одному на кождих 25.000 міських виборців, а по одному на кождих 12.500 позамійських мешканцїв.

Се всеросійську конвенцію совєтів скликає ся не меньше як два рази на рік і вона є найвисшою властию республики. Вона вибирає всеросійський центральний екзекутивний комітет, складаючий ся не з більше як 200 членів, який знова є найвисшою властию краю, коли конвенцїя не є в веcсї. Сей Центр. Екзек. Комітет назначує 17 членів ради народних комісарів до загальної адміністрациї справами краю, Ленїн є президентом ради народних комісарів, а Троцький мінїстром війни.

Хто може голосувати.

Право вибирати і бути вибраними до совєта можуть мати незалежно від релїгії, народности, права мешканя і т. д. слїдуючі горожани обох полїв, які до дня виборів осягнули 18 лїт житя:

а) Всї особи, які удержують ся з продуктивної і суспільно пожиточної працї, як рівнож і особи, занятї в домашних обовязках, які уможливають першим сповняти продуктивні роботи; приміром як робітники і слуги всякого роду і категорії занятї в промислї, торговлї, рільництві, і козацькі рільники, не уживаючі наємного робітника в цїли узисканя доходу.

б) Жовнїри і моряки совєтської армії і маринарки.

в) Горожани, які належать до повисших клас, а які до певного степеня страцили здібність до працї.

Хто не може голосувати.

Слїдуючі особи, навіть коли би вони належали до котрійнебудь з повисше згаданих категорій, не можуть ані вибирати анї самим бути вибраними:

а) Особи, які уживають наємного робітника для зиску.

б) Особи, які жиють з незаробених доходів, приміром з проценту від капіталу, доходу з промислових підприємств і маєтку, і т. д.

в) Приватні купцї і купецькі та торговельні агенти.

г) Монахи і церковні слуги церков та релїгійних законів.

ґ) Особи засуджені за злочини спекуляції і підкупства на час, означений законом або судейським засудом.

Голосує лише той, хто працює.

Се звучить, одначе, що тільки той, хто працює і жиє з власної працї, має мати голос в правлїнню. Не було би нїчого до говорення про се при решту конституції, колиб се все в дїйсности виповнювати; одначе власне тут клопіт, бо кажуть вибори в Росії сьогодня є нерправедливі, себто не дотримують ся то, як затверджує конституція. Про се говорять самі большевицькі провідники, які обіцюють, що все те скоро направить ся. Одначе наша річ обіцяти, а инша річ виконувати.

НОВИНСТЬ! НОВИНСТЬ! НОВИНСТЬ!
„ХМАРА"
є 5-ти дїях, з співами, хорами і танцями. А. Л. Суходольського.
ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!
Від десяти лїт знана Вам фірма банкова
HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
(Під контролею правительства держави Ню Йорк)
має честь повідомити, що таксамо як давнїйше, так і тепер:
Пересилає гроші,
Продає шифкарти, і
Полагоджує другі справи, входячі в обсяг дїланя.
Пишіть по інформації, або приходіть на адресу:
HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,
141 Washington Street, : : New York City.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7. 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Лондонї відбудеть ся суд над бувшим німецьким цїсарем.

ЛОНДОН, 3. липня. — „Бувший німецький цїсар буде небавом поставлений перед суд", заявив премієр Ллойд Джордж, складаючи в палатї послів звіт з мирових переговорів. Премієр заявив дальше, що трибунал, який буде судити бувшого цїсаря, збереть ся в Лондонї.

Ген. Гінденбург бере на себе відповідальність за воєнні вчинки.

ЛОНДОН, 5. липня. — Маршалок Гінденбург, бувший шеф головної команди, заявив, що він є відповідальний за всї вчинки німецької армії, поповнені в часї від 29. серпня 1916 р., то є від часу, коли він обійняв головну команду. Гінденбург відніс ся з просьбою до президента Еберта, щоби сей повідомив про те алїянтів.

Пятьох синів жертвують ся за свого батька, бувшого цїсаря.

БЕРЛІН, 5. липня. — Князь Айтель Фрідріх, другий з ряду син бувшого німецького цїсаря, вислав слїдуючу телеграму до анґлїйского короля:

„До вашої величности короля Анґлії і Ірляндії!

„Сповняючи свій природний обовязок яко сина і офіцира, я і мої чотири молодші брати віддаємо ся до вашої диспозиції на місце нашого вітця на случай його видачі, щоби себе поокертувати для заощадженя йому такого пониженя.

„В імени князів Адальберта, Августа Вільгельма, Оскара і Іоахіма. — **Айтель Фрідріх".**

Німецькі консерватисти за привернем монархії.

ЛОНДОН, 5. липня. — Німецька консервативна партія видала проклямацію, підписану президентом партії, Гейдебрандом, в якій говорить ся, що партія „виповіла правительству війну і ужиє всїх способів ся сили в цїли привернення монархії", як се доносить телеграма з Копенгаґен до „Ексчендж Телеграф Ко".

Монархічна ліґа проти видачі бувшого цїсаря.

АМСТЕРДАМ, 5. липня. — Ген. Штокгазен, провідник новоутворено монархічної ліґи, заявив кореспондентови ґолянднської часописи „Гандельсблядъ", що всї бувші офіцири є невдоволені з теперішного правительства, як се доносить нинїшна телеграма з Берлїна.

„Офіцири є жовнїрами, а не політиками, і тому не можна надіяти ся, щоби вони згодили ся на видачу свого команданта (бувшого цїсаря)", заявив ген. Штокгазен. „Офіцири вже більше не будуть підпирати правительства".

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 7. 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Війска ген. Денїкіна здобули Царицин над Волгою.

ЛОНДОН, 3.. липня. — Війска ген. Денїкіна, командента протитибольшевицьких війск на полудневій Росії здобули місто Царицин над Волгою, на полудне від Саратова, як се доносить нинїшна російська бездротна телеграма.

Большевицькі війска опорожнили місто перед приходом війск ген. Денїкіна.

Телеграма бюра Райтера доносить, що армія ген. Денїкіна одержала від алїянтів дуже велику помочь. Сама Анґлія доставила армії ген. Денїкіна цїлковите зоруженє і воєнні матеріяли для 250.00 жовнїрів.

Посли Денїкіна, вислані до Колчака, поповнили самовбийство.

КАТЕРИНОДАР, 18. червня. — Пароход, на якім находили ся делеґати правительства Денїкіна під проводом ген. Грішин-Алмазова, попав ся в руки большевиків, коли переїхали через Каспійске море, зближав ся до устя ріки Уральскої. Ген. Алмазов знищив документи, які віз від Денїкіна до Колчака, зі страху, щоби вони не дістали ся в руки большевиків, і поповнив самовбийство. Самовбийством закінчили своє житє також і прочі члени його штабу.

Посол Колчака прибув до Парижа.

ПАРИЖ, 5. липня. — Нинї прибув тут ген. Драгоміров, висланий сюди в окремім посольстві Колчаком, головою всеросійського правительства.

В липни надїють ся революції в трох державах.

ВІДЕНЬ, 5. липня. — „Около 21. липня прийде до революції пролетаріяту в Анґлії, Франциї і Америцї, заявив Фріддендер, провідник австрійських комуністів, взиваючи до безпровольчого проголошеня Австрії совєтською републикою.

З огляду на вибух революції в тих краях, говорив Фріддендер, „Австрія не потребує обавляти ся здержавні поживи з держав алїянтів".

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
проф. М. ГРУШЕВСЬКОГО
ч. І. і II. в полотнянїй твердій оправі.
ЦІНА $3.50.
Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA",
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЧИВИЄ ХОРІ?
Єсли терпите на яку хороби, без ріжниці як довго і лїкар не міг Вас вилїчити, **ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛЇПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЄ.**
Віддаль або брак гроший ані не встримує Вас. Вогатї як і бідні однаково будуть обслужені, бо я найславнїйший в Пітсбурщиці спеціяліст і лїчу мущин вже від богатьох лїт. Маю найлїпше заосмотрене бюро, злучене з Х-Реї машину, через котру можу Вас переглянути, як через скло. Можу власнїй зробити аналїзу, а знаходять ся тутешні інкортовані лїкарства. НК НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна вістка переконає Вас, що я можу для Вас зробити.
Посїдаю спеціяльні лїки на хороби крови і слїзи слабости в протягу кількох днів. Я вилїчив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і трубки, сверблячка, гемороїди і всї хороби нервові слабости. 70-91
ЦІНИ УМІРКОВАНІ.
Prof. Dr. H. G. BAER
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.
ВАЖНЕ! — Вітніть се оголошенє і принесіть його зі собою.

О ВІДОМА УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ!
Сим подаєть ся до відома всїм Українцям в Злучених Державах і в Канадї, що загально знане вже
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
(AMERICAN-UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.)
котре до сего часу містило ся під ч. 520 ІСТ 6-ТА УЛИЦЯ В НЮ ЙОРКУ і через котре американські Українцї еще в перших роках війни пересилали до краю сотки тисячів долярів а також сотки українців в Злучених Державах і в Канадї одержали в часї війни одинокі листи і відомости від своїх родин в старім краю. 79сн—
ПЕРЕЙШЛО ПІД ЗАРЯД
УКРАЇНСЬКОГО НАР. КОМІТЕТУ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ
і перенесене зістало до власного дому від ч.
30 East 7th Street, New York, N. Y.
Тим чином бюро се стало ся першою і ОДИНОКОЮ сего рода УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, котрої задачею єсть і буде так як до сего часу:
1) Пересилати безпечно, певно і під гваранцією гроші до краю;
2) Посередничити в відшукованю кревних і знакомих в старім краю;
3) Полагоджувати всякі створкаєні справи судові, спадкові і грунтові;
4) Давати всякі інформациї в справах виїзду до краю і спроваджуваня сюди родин зі старого краю.
Обовязком отже є кождого Українця, у всїх тих справах удавати ся лишень і виключно до свого власного, народного бюра і не давати ся дальше ошукувати ріжним чужинецьким, часто ворожим нам, агентам.
Клич „Свій до свого" повинен знайти ту ПОВНЕ застосоване! Приходіть отже і пишіть по інформації у всяких висше наведених справах на адресу:
American-Ukrainian Exchange, Inc.,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕНЮ ЗДОРОВЛЯ ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

в кождою хронічною, нервовою або скомплексовною недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасного повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити важко недужі і в сей спосіб дати висліди спричиняючи постійне поліпшене в терпінях і в ліченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатітс, Недуги жолудка.

Нервове почуте о безсленне. Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане. Болі в стрелі, Рани в устах і на язику.

Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.—Модерні встрикування і Сальум.

Спеціяльна висше 25 літ.

Порада даром

Мої ліки є упаковані.

Всі другі недуги які є вислідом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,
188 WEST 84th STREET, NEW YORK, N. Y.

Годинн урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИМКОВО ЧЕТВЕРГІВ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ. В неділї і сьвята від 10. до 3. пополудни. 81—

З Кассім Бей.

АЛІЙ ТА ЖАРІВКА.

Переклав Ар. В-ий.

Новобранець Алій, роджений і замешкалий в селї Кору, що лежить у віддаленю пятьох чвертий години від Бруси, одержав покликане до війска. Як він пакував свій куферок, то був ще вповні вдоволений. Та як йому на другий день прийшло ся пращатись з батьком-материю, сестрами й братами, то з його очий ринули сльози, як два левадні ручаї. А його старий приятель Гассан, відомий сьміховинець, дав відзідержаючому ще дві добрі ради: „Ти, Алій, — говорив він вельми поважно — уважай, абись підчас їзди не виглядав з вікон вагону, а то острий воздух відірве тобі ніс! Тай очи тримай ся через цілу дорогу замкнені, бо розболить тебе живіт".

Парубка Алій, котрий — річ природна — не їхав ще ніколи зелїзницею, поступив, як йому порадив старий Гассан. Їхав із корчевo примкненими повіками, що не впасти жертвою жолудкових корчів і ніяка сила в сьвіті не склонила би його до того, аби виглянути з вікна; за ніякі скарби в сьвіті не дав би осторожу вітрови відшибнути собі конець носа... Примкнувши очи, силкував ся він вирівнувати, кілько би пар треба було, щоб рушили сей великий поїзд з місця. Мав на гадці домашний малий двоколесний віз, запрягний двома волами, тай міркував, що до поїзду запряжено бодай дві сотні волів. Але й так видало ся йому загадочним, щоб тих двіста волів могли гнати так швидко. Його хатні два волики не бігали ніколи так швидко. На одній стації зважив ся висісти, щоби придивити ся волам, які тягли зелїзницю, та не побачив їх. А провідник поїзду, такий сьміховинець як старий Гассан на Кору, завдав собі труду вияснити питаючому Алієви, що воли годі побачити, бо їх держить ся захованих у вагонах з присловленими віконцями, щоб таким робом охоронити їх перед вітрами й негодою.

Остаточна наспів поїзд до Бруси. Алій отворив так довго стулювані очи та став придивляти ся величезному двірцеви. Та його тихі помічування перебив острий голос, що викрикував: „Гей, мой, тумане, сюди маєш іти!" Сей острий голос належав до підофіцира, котрий мав рекруть хаті в його товаришів завести до касарні. Стрійний уніформ підофіцира припав неабияк до вподоби Алієви.

„Пробі, — гадав він — він красше одягнений ніж дома наш сьвященик, сільський гадже з Кору.

Рекруттів впорядковано у відділи та виведено з двірця. Алій маширував у найпершім ряді. Як побачив по дорозї гарні склепи, спинив ся, щоб оглядати виставн. Охотно був би й купив собі щось гарного, та перше не мав гроша, а по другє кричав на него підофіцир: „Ходом хід! Ти, тумане, чи ти гадаєш, що задля тебе буде стояти тут через пів години цілий відділ?"

А чому вже найбільше дивував ся Алій, то улицям вимощеним камінем. Гей, — міркував він раз-по-раз — які то марнотратні ті міські люди. Аллаг!... Аллаг!... Ми дома, на Кору, не будуємо навіть домів з каміня, а тут у Брусї розкидують камінє ні з сего ні з того по улицях".

Минув рік. До бруків Алій за той час вже призвичаїв ся, та не міг привикнути до підофіцира. Сей лаяв його, як „грїф" були добрі, а бив, як вони були кепські. Підофіцир був як Аллаг. Підофіцир був як Магомет. Підофіцир був Алієвим найбільшим острахом.

Алій дістав два тижні урльопу та мав поїхати домів. Щож мав він повезти до дому? Розглядав ся сюди й туди. Найбільшим дивом в касарни були прецінь електричні жарові лямпи. Вони найбільше цікавили та найбільше дивували його. Як вечером ставало темно, вони самі займали ся, а як жовніри лягали спати, то сьвітло електричних лямп само меркло. Самі від себе; те, що підофіцир балакав раз про пливучу струю та про влучний опір, було — розуміється — глупим дотепом. А як рано сходило сонце, то ті предивні лямпи гасли самі від себе. Спершу був Алій сьвято переконаний, що підофіцир лив тайком на ті лямпи оливи. Їзза сього зголосив ся Алій нарочно „мародом" та через вісім днів лежав у ліжку, аби раз бодай приловити підофіцира на наливаню оливи. Та дарма! Ніхто не напоювював сих загадочних лямп, а вони все таки сьвітили дальше. Прочі рекрути також не знали найти розумної відповіди на запити Алія. Аж ось прийшов новий рекрут родом з міста, що ходив до школи і він пояснив Алієви, що лямпи „нарокували" спершу з села такі дурні, як і рекрут. Але підофіцир лаяв і бив лямпи так довго, аж порозуміли справу, що у вечір вони мають займати ся, в ночи сьвітити слабо, а досьвіта гаснути... Тепер рішив Алій неїдлаки, що одну таку лямпу слід йому повезти з собою до Кору. І останнього дня перед відпусткою потяг одну лямпу: відірвав її від стіни і заховав до свого куферка.

Ціле Кору ждало на двірци на урльопника. Таж се була неабияка подія! Навіть сільську музику взяли з собою. Поїзд заїхав. Але сим разом Алій очий не примикав і давно перестав вірити у казку про біль жолудка. Тай дивив ся через вікно, не боячись того, щоб вітер мав йому відкусити ніс. Тай волів не шукав більше. Тепер знав він, що зелїзниця їде сама. Що більше — за той довгий рік мало що не вивчив ся добре читати й писати. Ого! Буде він мати не мало що розповідати в сільській каварни.

Вечером, як у Алієвій хатї назбирало ся богато знакомих, хотіла його мати засьвітити стару олійну лямпу. Ось прийшов момент, коли Алій мав виграти свою найлїпшу карту. „Гов, мамо! — крикнув він — в куфрі привіз я тобі в гостинци лямпу. Але така штудерна лямпа, що вечером сама зайдеть, а в ночи сама зміняє сьвітло на півтемне, а рано сама гасне".

„Як би то була правда, — замітила недовірчиво мати — то ми заощадили би богато сїрників".

„Тай оливи — доправив Алій — тай добув зі свого куферка вкрадену лямпу.

„Я не маю довіря до таких нових річий"—похитувала мати сумнівно головою.

Але старий Гассан, що був також прийшов, промовив: „На те, що Алій говорить, можете, матінко, спустити ся. А знаєте що? Мені треба лямпи. Моя пересувала сп. Подаруйте мені свою стару; таж вона вам злишна, коли маєте таку величаву нову".

Мати спершу не хотіла пристати на се, та Алій налягав на неї так довго, аж подарувала стару олійну лямпу Гассанови. „Бери собі, ти старий пройдисьвіте, — казала вона — хоч очи видять, що вона варта ще своїх трийцять пястрів". Із глибоким поклоном взяв Гассан своє нове добро.

Тепер прибив Алій свою тросвану лямпу до стіни. „Так, — говорив він — уважайте, тепер вона сама займеть ся". І гордо станув перед лискучою жаровою. Із дожидавем обступила його вірьюча громада.

Алій дожидав.

Другі ждали разом з ним.

Ждали терпеливо від сумерку аж до півночи.

Та лямпа все оставала темна, як безсоряне небо на дворі.

Аж ось Алієви стало ясним, в чім річ. „Тут у Кору не боїть ся вона підофіцира, бо знає, що він лишив ся в Брусї. Притім Алій хитрець. Він пішов до комори та кричав, командував і лаяв там удаваним голосом, наче би се був сам підофіцир. Та лямпа була ще хитрійша. Вона зміркувала, що Алій се не підофіцир тай не гадала сьвітити. Посумнів тепер Алій несказано і приложив запалений сірник до лямпи. Вона й далі не займала ся. Алій на навіть на чудесну лямпу ся ливи, а саме стільки, скільки на ній могло спинити ся, але олива не хотіла спалахнути сьвітлом. Не було що иншого діяти, як зажадати від Гассана старої олійної лямпи. Гассан одначе сказав собі заплатити за се трийцять пястрів: „Таж ви самі казали, що вона стільки варта. Я бідний чоловік, але не хочу нічого на вас заробити, коли ви мене приняли так по приятельськи".

І в той час, як старий сьміховинець, хитро підсьміхуючись, загортав своїх трийцять пястрів, чесна мати Алія голосно зітхнула тай мовила: „А чи я відразу не казала? Я не маю великого довіря до таких нових річий!"

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Тов. „Запорожська Січ", від 155, повідомляє своїх членів і позамісцевих членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся дня 13. липня, точно о годині 2.30 пополудни в гали ім. І. Вавєрчака, 782 Стейт стр. Кождий член має явити ся на означений час, бо є важні справи до полагодженя. Тоді і зараз після сього, ще зладать пiврічне справоздане. Неявний ся член заплатить 50 цент. кари, а уриваня $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої делеґні вкладки, бо в противнім разї будуть суспендовані. До товариства будуть ся принимати нових членів без вступного до У. Н. Союза після статута. Тож до діла. Товариші! Кождий хоч по одному! А Ви, Родимці, старайте ся, щоб між Вами не було ані одного, котрий би не належав до найсолиднїйшого українського організації, котрою є У. Н. Союз. — П. Шуцкий, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. „Українська Січ", від. 182, подає до відома своїм членам, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня, точно о 3-ій годині пополудни, в гали церковній при Бен Бюрен стр. Просить ся всіх членів, аби явили ся на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся, буде карений після статута. — П. Харко, секр.

ЮНАРК, Н. ДЖ. Тов. „Вільна Україна", від. 152, повідомляє своїх членів, що місячне зарідане відбудеть ся в середу, 9. липня, точно о годині 8-ій вечером, в гали церковній при Бюрґ ул. Неявний член сплатить 25 цент. кари, а уриваник 50 цент. — Я. Чорнак, предс.; В. Сидорович, кас.; С. Олійник, секр.

ВІДГЕВЕН, Н. Н. Тов. „Вільна Україна", від 200 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня, о годині 3-ій пополудни, в гали церковній. Котрий член не явить ся на сей мітінґ, заплатить кару 50 цент., а уриваня $1.00. Будуть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статуту. — І. Орлян, предс.; І. Жатковський, секр.; П. Господарець, кас.

ДЕНКЕСТЕР, Н. Н. Бр. св. Василія. від. 87, повідомляє всїх своїх членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся 13. липня в гали Кутінґа, 33 Сентрал Ave. Котрий член не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару 50 цент., а уриваня $1.00. — В. Максимик, секр.

НЮ КЕНСІНґТОН, ПА. Уряд братства св. Михаїла, від. 296, повідомляє всїх своїх членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 20. липня, о 2-ій годині пополудни. На тім мітінґу буде пiврічне справоздане і інші справи. — Г. Волошинович, секр.

ТЕПЛОР, ПА. Бр. св. Николая, від. 193, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня о У. Н. Домі. Просить ся всїх членів явити ся на той мітінґ, бо будемо мати важні справи до полагодженя. Контрольна комісія здасть свої справоздання про діяльність нашого братства, а статутова комісія предложить ті параґрафи, котрі відкинулось, і ті, котрі зістали ухвалені для добра нашого братства в У. Н. Союзі. Почнемо точно о годині 2-ій пополудни. Неявний ся член заплатить кару 50 цент., а уриваня $1.00. — Ю. Вознічак, секр.

КОТЛВІЛ, ПА. Уряд тов. ім. В. Хмельницького, від. 248, подає до відома своїм членам, що звичайний мітінґ відбудеть ся в слїдуючу неділю, 13. липня, в гали церковній, точно о 1-ій годині рано. Обовязком кождого члена явити ся на час і вирівнати довг за зелїзні і фотографії. Не думайте, що пойдете до краю, тай по приходи. Є встид для вас, бо той довг буде стояти в книжках і його що місяця будеть ся прочитувати. Вже крайна пора сплатити. Тяж я думаю, що не мітно по без почта, щоб аж так отягатись. Отсим заявляю, що резиґную з уряду фінансового секретаря. Бажаю приняти своєї резиґнації подам до відома на мітінґу. Прошу всїх членів зійти ся на час і вирівнати собі другого на моє місце. Відбудеть ся також голосоване в справі календаря на 1920 рік. Будеть ся принимати нових членів до кінця стейту, то не стейту, а ориґінальні, котрі зголосить ся. — О. Собчак, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Згода", від. 62, повідомляє своїх членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня, о годині 3.15 пополудни. Просить ся всїх членів, аби явили ся, бо контрольна комісія буде здавати звіт. Неявний ся член підлягає карі $1.00, а уриваня $1.50. Мітінґ відбудеть ся в гали Мешіка, 62 ул. і Грейс ешенью. — П. Кокодиньский, предс.; І. Белюх, кас.; В. Возчанський, секр.

ВІЛІНґ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, подає до відома, що в неділю, 13. липня, відбудеть ся в церковній галї пiврічний мітінґ, на котрім кождий член повинен бути присутний. Довгуючі члени мають сплатити всї свої належитости. — С. Гушкевич, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє всїх своїх членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня о. р., в гали церковній на розі Ашлей ешенью і Рейс стр. На сей мітінґ мають явити ся всї члени, бо є важні справи до полагодженя. Контрольна комісія здасть справоздане за пів року. З нагоди пiврічного мітінґу будемо принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Се є добра нагода для тих, котрі ще не належать до жадної організації, вписати ся в члени У. Н. Союза. — І. Чучман, предс.; І. Драй, кас.; І. Гайович, секр.

БОРИСАПЛ, ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що пiврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня, о 2-ій годині пополудни, в гали парафіяльній. Всї члени мають явити ся на означений час, бо є важні справи до полагодженя. Будуть ся вибирати новий уряд. Неявний ся член заплатить $1.00 кари, а уриваня $2.00. — Н. Цьвик, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. „Ім. М. Шашкевича, від. 94, подає своїм місцевим і позамісцевим членам до відома, що звичайний мітінґ відбудеть ся дня 13. липня, точно о годині 3.30 пополудни. Просить ся всїх членів прийти на означений час, бо буде справоздане комітету з приходу і розходу з концерту, котрий відбув ся дня 7. червня б. р. Неявний ся член буде увзяти ся за байдужного супроти товариства. Кождий член має вирівнати довг за місяць червень. — А. Патра, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. „Згода", від. 20, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 13. липня, точно о 1-ій годині пополудни. Кождий член має явити ся, бо в противнім разї заплатить кару $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої делеґні вкладки, бо в противнім разї будуть суспендовані. До товариства будуть ся принимати нових членів без вступного до У. Н. Союза після статуту. Тож до діла, Товариші! Кождий хоч по одному! А Ви, Родимці, старайте ся, щоб між Вами не було ані одного, котрий би не належав до найсолиднїйшого українського організації, котрою є У. Н. Союз. — П. Шуцкий, секр.

ДО ВСІХ ХВАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ ПОВІТУ ЛАКАВАНА,

Отсим звертаємо ся до шановних представників всїх товариств, братств і парохій, приспіати нам як найскорше повідомленя, скілько осіб — мужчин, жінок і дітий — з кождого товариства, братства і парохії стане до маніфестаційного походу дня 27. липня 1919 в Скрентон, Па.

Повідомленя просимо слати на адресу: В. Chomchak, 524 Olive St., Scranton, Pa.

ЗА КОМІТЕТ:
Юрій Крайківський, голова,
Василь Хомчак, писар,
Анд. Гавриляк, скарбник.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїчення недуги. Він також уживає Х-РАУ машини, яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, взяли невиліковні недуги він не бере ся лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не ліку. Можете говорити по-українськи.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ ВСІ ОТСЇ НЕДУГИ: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздух. ДР. КАУФМАН лічить затроєнє і неправильности крови, ревматизм, домашнє костий, болї голова, завороти, болї кримп, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волося. Лічить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до 10. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ з Detroit, Mich.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені та втратилисьте надію, то зголоїть ся і віддайтесь безплатним оглядинам; переконайте ся що я можу для Вас зробити. Я маю 17-лїтну практику медичну і спеціяльну в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, а Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміню для Вас найновійші наукові методи лїчення, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Колиб ліки моєї опінії а не міг би Вам поможи, то я не хочу Ваших гроший. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДОТКНЕНІ НЕДУГАМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, УТРОБИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛЇ В КРИЖАХ І СУСТАВАХ, УТРАТИ АПЕТИТУ, БОЛЇ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ.

НЕ ВИТРАЧУЙТЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ ЧАСУ НІ ГРОШИЙ.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали помічь, коли другі методи завели. 144—

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве заосмотрене по ноль.

Мої цїни за лїченє є дуже умірковані і не більші тих, які Ви можете і хочете заплатити за поміч і користь яку я Вам уділю.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїйте, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста.

Години принятя: в неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в. п.
від 9. до 4. попол.
і від 6 до 8 вечер.

Dr. RUSSELL,
176 E. Jefferson Ave., одні двері на схід від Вудварда. DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ
БЛИЗЬКО
117 E. 17th St., UNION SQUARE New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, очему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, неврагію, нервовість, болї кримп, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукаєлисьте без страти часу і в якщо лїченє.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний, видаваню лїкарствою вашої слабости, є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і дорогі апарати, так що коли потреба вивізи крови, хемічної аналїзи мочи, оглянення лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розвідів дорожить ся причину недуги мущин, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є умірована цїна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, наколи може спокутувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до нього. 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: Статік, Ґальванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Сонце Інгаляторіюм, Електрік Оскіляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

Години: від 9. рано до 8. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

ДОКИ НЕ БУЛО КНИЖОК

„КОБЗАРЯ" Т. ШЕВЧЕНКА І „ІСТОРІЇ УКРАЇНИ" М. ГРУШЕВСЬКОГО

доти можна було стрічатись часто з докором висловленим на адресу тих, що мають в своїх руках друкарні, чому то ніхто не береть ся за видане сих книжок для американських Українців, які не мають змоги сих книжок тут купити

і щоби дїсть се, коли сї книжки появляють ся в публичній продажи. — Ніхто не витребує їх, так як би сї книжки находились ажь у кождого в хаті.

Поминаючи технічні сторони видань, сї книжки належать до перлин нашої літератури і вони повинні находитись в кождій хаті, в кождім читальні, в кождім товаристві не в одним примірнику але по два і більше.

Хто не хоче належати до того гурта людий, що ось то горлають: „Видавайте потрібні книжки а ми розберемо їх як далеко! тяжче", а коли появлять ся такі книжки появять ся у продажи, то вони або відносять ся до такого видання обопітно або заводять критику, то нехай скористають з теперішної нагоди.

Звертаємось до широкого загалу і повідомляємо, що в книгарни „Свободи" можна набути

1) КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, в двох томах (дві книжки). Видане часописи „Канадійского Фармера" в Канаді. Ціна $1.50

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА (в одній книжці), видане Канадійскої Української Видавничої Спілки. Ціна $1.00

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть І. Написав М. Грушевський, професор української історії на львівськім університеті. Ціна $1.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть II. Ціна $1.50

Ілюстрована історія України М. Грушевського. Ч. І і II. в твердій полотняній оправі. Ціна $3.50

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!

ОТСИМ МАЮ ЧЕСТЬ ПОВІДОМИТИ ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЇ, ЩО Я ВИРОБЛЯЮ ВСЯКІ ЦЕРКОВНІ РОБОТИ, ВХОДЯЧІ В ОБСЯГ РІЗЬБЯРСТВА, СТОЛЯРСТВА І ПОЗОЛОТАРСТВА, ЯК: 38в—

ІКОНОСТАСИ, ВІВТАРІ, КИВОТИ, БАЛЬДАХИМИ, ПРОПОВІДАЛЬНИЦІ,

і пр. по умірковaних цінах.

Прошу голоситись на адресу:

JOHN LUHOWIAK,
921 Warrington Ave.,
S. S. PITTSBURGH, PA.

УСПІШНЕ ЛІЧЕНЄ НЕДУГ ВОЛОСЯ.

КАЛЬВАКУРА ЗДЕРЖУЄ ВИПАДАНЄ ВОЛОСЯ.

МЕТОДА ЛІЧЕНЯ КАЛЬВАКУРОЮ є наукова і природна, яка приносить сталі успіхи

П-ні Ліна Бельверте, якої фотографію тут подаємо, прислала нам дуже цікаве письмо про знамениті успіхи, як вона зраз в дїлци оказала методою Кальвакури. Ми радо вишлемо Вам копію її заяви.

П-ні Вовна Мальйон пише: „Пробна пачка викликала поріст нового волосся і я чую так тішно, що посилаю замовлене на повну кураційс".

Чи Ви терпите від перхоти, випадане волосся, завчасно сивіє, твердне або заліплюєть Вам волосся, скірпіть Вас і хутко ся Вам скіра на голові? Чи Ви є дасі? Ви починаєте лисїти?

Признаки. Коли волосе чіпаєть ся, огляньте уважно. Коли корінці волосся бідні, сухі, зівялі, поріг лайте; запобіжіть злому, коли хочете охоронити волосе і поріст.

Дайте нам змогу переконати Вас, жадаючи Пробну пачку Кальвакури, якої метода здержить випадане волосся, усуне перхоть, очистить і скріпить поріст. Ми вишлемо пробку Кальвакури № 1 і ілюстровану книжку про плекане волосся, коли подасте нам свою ім'я і адресу і заточите 10 цент. срібком або марками на доказ довіря і заплати.

Оригінали з неретушованої фотографії.

Успішна метода лїченя.

Зволїйте є небезпечне. Коли терпите на лиса і повсякні недуг волосся, не занедбуйте сего, а старайте ся їй запобігти. Жадайте, щоб Вам прислали книжку: „Любіла наука над волосінєм", і пробку средства Кальвакури шліть до:

UNION LABORATORY,
510—E St., Binghamton, N. Y.
ЗРОБІТЬ СЕЙЧАС, ЩОБ НЕ ЗАБУТИ

ВИПЛАЧУТЕ РЕНТОМ СВОЮ ВЛАСНУ ХАТУ.

10.000 квадратових стіп найурожайнїйшої землї в Ню Брунсвік, Н. Дж., близько стрічкар і ріжкорових фабрик у віддаленю 55 мінут від Ню Йорку. 77-88

ЦІНА $328—$50 ЗГОРИ, $8 МІСЯЧНО.

Лісерти Бонди приймають так як готівку.

Се дасть Вам нагоду набути досить землї для заспокоєня всїх потреб Вашої родини, а ми Вам побудуємо дім на дуже легкі спати.

НЕ ЗВОЛЮЙТЕ!!! :—: РІШІТЬ СЯ СЕЙЧАС.

ОФІС ОТВОРЕНИЙ ТАКОЖ В НЕДІЛЇ АЖ ДО ПОЛУДНЯ.

Голосіть ся або пишіть по дальші інформації.

HAMILTON HEIGHTS REALTY CO.,
68. Park Row, World Bldg., New York City.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мущин в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

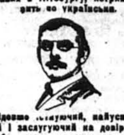

Найдовше встоючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 5. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ реґулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда капсула має напис MIDY. Уникайте підробів.

ЗАПІР
Є ВЕЛИКОЮ
НЕБЕЗПЕКОЮ

котра потягає за собою ріжні недуги та прикрі недомагання: Запалене сліпої кишки, забурене утроби, нестравність, брак апетиту, заворот голови, [illegible] віддих, [illegible], шкірні викиди як прищі, чиряки і т. д., безсонність, нервовість, знеохоту до житя.

Сьвітової слави **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** лічить запір, а тим самим і всі недомагання, які викликує ЗАПІР.

НЕ ПИЙТЕ гіркої соли, не уживайте пігулок прочищаючих. Не пийте так званих „гірких вин", бо викликують страшенні жолудкові корчі, почім в короткім часї вертає знова стара біда ЗАПІР. Увільніть ся від тих клопотів раз на все. Купіть ще днесь **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО**, а побачите як добре воно ділає. **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** увільнить Вас від запору, додасть Вам здоровля, сили та кріпкости. Будете знова веселим, охочий до праці і забави. 44що2

Памятайте, що звертаємо гроші, хто удовідчить, що **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** не є таким як пишемо. **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** коштує: одна бутелька $1.25. До набутя в аптиках, в складах, у наших агентів або впрост від властителів:

D. WRÓBLEWSKI & Co.
196 East 4th St., (B-1), NEW YORK, N. Y.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. З. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 59—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4498

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ!

За Неман іду, оперета в 4. діях 20 ц.
Пімста Жидівки, драма в 5. діях 40 ц.
Орися, малюнки з міщанського житя в 4. діях ...35 ц.
Бурлака, драма в 5. діях ...35 ц.
Сьвідок, комедія в одній дії...15 ц.
Повінчані у журні, комедія оперета в 3. діях ...35 ц.
Повернув ся із Сибіру, драма в 5. діях ...35 ц.
Прометей, драматичний уривок 15 ц.

Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y. 62вс—

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнійших женщин в ріжних займаючих позах, також о[illegible] книж[illegible] околії [illegible] мущин [illegible] 500 образків мущин і женщин в дуже займаючих і наукових позах, як також каталоґ тайних [illegible] до ви[illegible] штук магічних і многих цікавих [illegible] а Вам незнаних новостий. Читателю не [illegible], але лиши сейчас, залучаючи 6 цнт. на пересилку. 151св-

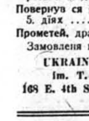

M-s L. PIASECKA,
205 E. 14th St. New York, N. Y.

КРАСА
ВРОДА
МОЛОДІСТЬ

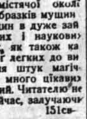

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є.

Недокладности і неправильности в вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини — пишіть по книжочку, яка опише все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Офісові години від 9-ої рано до 5-ої попол. кождого дня, також в неділі. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th St., New York, N. Y. 49,51,53в—

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ

зібрані сьвящениками в церквах в Злучених Державах, на зазив Всесьв. о. Адміністратора П. Понятишина.

509. **Майнерсвіл, Па.** В церкві св. О. Николая ... $7.59
610. **Трой, Н. Й.** В церкві св. Івана Хрестителя ... $26.00
611. **Акрон, О.** В церкві св. Духа ... $30.00
612. **Рочестер, Н. Й.** В церкві Пр. Евхаристії ... $50.00
613. **Джанставн, Па.** В церкві св. О. Николая ... $77.00
614. **Карнеґі, Па.** В церкві св. Петра і Павла ... $26.23
615. **Філядельфія, Па.** В церкві Неп. Зачатя ... $82.85
616. **Пітсбурґ, Па.** В церкві св. Івана Хрестителя ... $206.87
617. **Олифант, Па.** В церкві св. Кирила і Методія $29.21; М. Пастернак $5.00; о. М. Олексів $2.00; Д. Петрочко $1.00. — Разом ... $37.21
618. **Гартфорд, Конн.** В церкві св. Арх. иМхаїла $18.11; Ю. Тофіль $3.00. — Разом ... $21.11
619. **Вотервліт, Н. Й.** В церкві св. О. Николая $13.38; о. М. Продан $6.15. — Разом ... $24.53
620. **Мекаду, Па.** В церкві Преч. Діви Марії ... $14.60
621. **Манчестер, Н. Г.** В церкві Пр. Діви Марії ... $30.00
622. **Алентавн, Па.** В церкві Непор. Зач. Пр. Діви Марії ... $56.00
623. **Палмертон, Па.** В церкві св. Петра і Павла ... $11.20
624. **Ґренвіл, Н. Й.** В церкві св. Петра і Павла ... $13.10
625. **Гейзелтон, Па.** В церкві св. Михаїла $16.00; М. Панько і о. І. Фекула по $1.00. — Разом ... $18.00
626. **Дженет, Па.** В церкві св. Димитрія ... $39.50
627. **Ню Александрія, Па.** В церкві Рожд. Пр. Діви Марії ... $31.50
628. **Бервік, Па.** В церкві св. Кирила і Методія ... $67.00
629. **Куртіс Бей, Мд.** В церкві св. Петра і Павла ... $19.57
620. **Балтімор, Мд.** В церкві св. Михаїла ... $5.00
631. **Байон, Н. Дж.** В церкві Успенія Пр. Богор. $15.26; о. Е. Бартіш $5.00. — Разом ... $20.26
632. **Сентралія, Па.** В церкві Успенія Пр. Богородиці ... $30.00
633. **Ґоргам, Н. Дак.** В церкві св. Йосафата $102.70; о. В. Гривнак $25.68. — Разом ... $128.38
634. **Дітройт, Міш.** В церкві св. Івана Хрестителя $34.00; о. М. Ґурянський $4.00; К. Добридень $2.00. — Разом ... $40.00
635. **Котсвіл, Па.** В церкві св. Духа ... $25.48
636. **Міннеаполіс, Мінн.** В церкві св. Константина ... $33.47
637. **Елізабет, Н. Дж.** В церкві св. Володимира ... $70.85
638. **Деслодж, Мо.** В церкві Успенія Пр. Богор. $8.00; о. Лукавський $2.00. — Разом ... $10.00
639. **Фол Рівер, Масс.** В церкві св. Івана Хрестителя ... $10.00
640. **Перт Амбой, Н. Дж.** В церкві св. Івана Хрестителя ... $62.00
641. **Картерет, Н. Дж.** В церкві св. Димитрія ... $50.00
642. **Монесен, Па.** С. Малець, А. Каптоляк, С. Радош, І. Хомош, В. Боївка і П. Дмитрик по $5.00; Л. Вільшакицький $2.00; Ю. Кульчицький, Т. Малиняк, І. Ґермак, І. Ґриґа, В. Баюс, В. Драган і Й. Филипчак по $1.00; меньшими жертвами $14.50. — Разом ... $53.50
643. **Нюарк, Н. Дж.** Й. Гарасимчук, Ю. Галушка, К. Кравець, А. Ґрущік, Г. Струк, Ю. Палко, А. Сурма, М. Горак, Ф. Гузар, Г. Житовський, Й. Івосса, Д. Мельник, І. Дудак, Й. Крук, Д. Сеньчак, В. Кутний, А. Приставюк, Г. Ґурський, А. Шершон, І. Слободзян, Анна Борсук, Анна Гладун, Тесі Турчиняк, Марія Кінний, С. Берестюк, Марія Клапій, Ева Пашкевич, Марія Левун, І. Придун, І. Стеріжок, Т. Глумацький, С. Климко, Г. Процків, А. Голюшовський, Н. Онущик, М. Шевців, З. Павлик, І. Седляр, С. Скалецький, Д. Ваник, М. Зарійко, Йосифа Войтович, С. Стойко, Людвика Шотоцька, Д. Яцусь, І. Сойка, І. Чабан, Ю. Демків, М. Сидор, В. иХмінський, А. Шаран, Н. Каськів, І. Сакаль, М. Олексин, П. Гелевяк, Г. Гриник, Н. Вишиваний, К. Ватуляк, Н. Варещак, Н. Пащак, П. Польний, А. Миклясевич, Ф. Староста, М. Гошилик, В. Макович, І. Василик, Елена Пащак, Т. Пташник і О. Куций по $1.00; меньшими жертвами $35.00.—Разом $104.00
644. **Ремей, Па.** І. Ґарбінський Петра, В. Лавер, М. Соняк, В. Заворський, Ю. Заворський, Гр. Плішка і В. Іванців по $5.00; Н. Лиськевич і Марія Свистак по $3.00; І. Ялечко, Гр. Соняк, В. Цап, М. Рехель, І. Візняк, І. Стронбовський, І. Беца, А. Оріховський, О. Гриньків, П. Ґарбінський, М. Гишта, В. Токарчик, В. Циктич, В. Цапар і Л. Століца по $2.00; Л. Решетар $1.50; Ф. Федчишин, А. Клим, В. Голобінський, С. Зіз, А. Шумний, І. Ощип, Н. Русняк, А. Марущак, М. Ганчар, І. Ковальський, Г. Оріховський, Марія Кокос, Н. Ліпкевич, В. Федчишин (мол.), Ф. Шміґала, Л. Бунґа, Г. Лабай, І. Циктич, Ю. Колесар, М. Зубаль, Д. Сорока, В. Заворський (мол.), В. Кость (син Леся), І. Коцур, П. Оскоріп, І. Баран, П. Цапар, Н. Пласконь, О. Кобилїнський, М. Візьняк, Ф. Булка, В. Кулинич, А. Пачута, М. Русин, Ю. Терлецький, Ф. Памiньчак, І. Вовк, Зузі Шіпош, М. Медвідь, Кася Колеша, І. Піляр, Ф. Рудяк, А. Дудяк, С. Мердала, В. Лебдан, Л. Заворський, Г. Бляха, Зузанна Дутко, П. Жидяк, Ю. Ґондор, П. Фондак, Н. Вигиньовський, Ю. Сима, М. Циктич, М. Джмелик, Ф. Бунґа, Л. Бирча, С. Йосич, Ю. Скиба, Г. Плішка, В. Лаврівський, Г. Васильків, М. Гишта, Д. Фондак, Т. Салапата, Й. Керна, І. Лаврівський, І. Ляхавчик, Євка Гарбінська, І. Грешко, Д. Сорока, Н. Русняк, Н. Віськовський, П. оРман, Г. Макусь, Я. Радожицький, Ю. Сконцей, І. Шаланич, П. Синьо, В. Годованець, В. Сидивар, Ф. Соняк, В. Білас, В. Голубінка, Д. Зазвірський, І. Токарчик, М. Фондак, В. Токарчик, вЄка Гарбінська Г. Білас і В. Соняк по $1.00; дрібними датками $117.50. — Разом $282.00
645. **Бофало, Н. Й.** Збірка в церкві св. Івана Хрест. в Брек Рак $30.10; в церкві св. О. Николая в Іст Лакавана $39.63; в церкві св. Ап. Петра і Павла в Бофало $16.80; П. Підгорецька і М. Герман по $5.00; М. Калимон, І. Яворський і Й. Яковенко по $2.00; Г. Федик, М. Макогонський і М. Смолій по $1.00. — Разом ... $105.53
646. **Вілксберн, Па.** Олександра Садова $5.00; А. Ґурняк $3.00; Анна Ватраль, Анна Гриґулич і Софія Марич по $2.00; Домцеля Савка, Анна Іващишин, Анна Захарко, Катерина Чупіль, М. Петях, Марія Петях, М. Ворицкий, І. Собольовський, А. Андрушко, М. Корніс, Т. Мельник, І. Тиміноський, Марія Полюга, С. Свиридюк, С. Виспяльський, С. Савчишин, Л. Демко, В. Галилей, П. Романишин, І. Федоришин, І. Зомчак, Н. Копитчак, С. Петях, П. Романишин, В. Поташник, Н. Мархівко, Д. Мельник, М. Малїборський, С. Дрозд, М. Радко, В. Маркович, М. Воляр, Т. Микулин, Д. Кич, Г. Присташ, В. Возняк, М. Іванчик, М. Попович, М. Мотовиляк, С. Гавришків, Ф. Щурик, І. Касич, П. Пукиш, П. Бовк, С. Федаш, Ф. Федаш, О. Полюга, М. Федорів, В. Барнес, С. Малїборський, Н. Німий, Л. Добжанський і М. Федоришин по $1.00; дрібними датками $35.00. — Разом ... $102.00
647. **Едвардсвіл, Па.** В церкві св. Володимира: С. Волянський і І. Оленькевич по $5.00; О. Волянський, О. Лазор і Н. Заяць по $2.00; М. Деренюк, Й. Комарніцький, П. Савчак, Г. Слїпець, Марія Лутчин, Марія Волянська, С. Блендей, С. Лазор, С. Сироїд, Н. Цебрик, М. Чіхрак, В. Мига, П. Мільчаковський, І. Іванїцький, М. Качмарський, Г. Кушала, С. Волянський, М. Топільницький, М. Досяк, П. Досяк, Д. Іванїцький, С. Волянський, Л. Буцьо, Я. Кибала, І. Семнїцький, О. Паращак і А. Сухиня по $1.00; дрібними датками $6.75. — Разом ... $49.75
648. **Ню Йорк, Н. Й.** В церкві св. Юрія: Олекса Бойко (бонд) $100.00; о. Н. Підгорецький $25.00; Д. Соколук $15.00; Касіян Добрянський і І. Матіїв, Теодозія Квасьній, М. Ногач, Волод. Борсук, Катер. Кудла і Евген Жирський по $10.00; Т. Козогон $6.00; Й. Подлужевич, Марія Зяя, М. Бітнер, Анастазія Пастушин, Магда Зацухна, Ф. Давидчук, Н. Забавчук, Ксеня Сэра, Марія Сидор, С. Рибчук, Л. Матвійчин, І. Маркевич, П. Стельмацук, Гелена Бава, К. Сахман, А. Водяна, К. Біч, А. Заячківська, К. Хрущ, М. Федорко, А. Федак, Е. Шуст, Й. Старик, В. Котулька, Т. Лещук, Й. Боратинський, Д. Рохман, Анна Лїтецька, К. Кухар, І. Шподарунок, П. Стрембіцький, Н. Стрембіцький, Марія Турск, Ольга Клюба, Д. Кароль, Мат. Шуфліта, Т. Гуль, Анна Міхалко, І. Малик, М. Білий, Мелянія Яворська, Анна Яворська, М. Прус і Кат. Скорик по $5.00; Настя Станіслав, Марія Лужицька, Марія Савич, А. Капій і М. Зима по $3.00; П. Юнда, К. Семків, Розалїя Скулич, Анна Кудлак, Марія Ґоть, К. Рибінська, А. Озут, А. Островська, І. Казновський, А. Чайка, Ю. Помеляк, Ю. Пісонко, А. Шиманська, А. Ґураль, Н. Торбин, В. Скібінський, А. Новак, К. Крупчин, М. Колясовська, М. Годованська, П. Рожек, А. Баглай, А. Семчишин, В. Жуковський, В. Цвічун, І. Клебан, Д. Доскоч, С. Паламар, А. Ґригус, М. Кружиновський. К. Томчук, М. Кулєба, Н. Малиш, М. Мельник, А. Солтисік і А. Кекор по $2.00; І. Панчишин, Кл. Лешко, Гр. Дубляник, А. Лашта, І. Фіґурський, І. Пізнак, Т. Килий, М. Косак, М. Шцак, М. Барна, Анна Дереш, Н. Джурин, А. Козар, Г. Нибарачек, Д. Левкович, М. Ґенсьоровський, Ю. Шуст, К. Турок, Е. Дерех, М. Падик, К. Демянчук, М. Стахурський, А. Галушка, Н. Ходань, П. Зварич, К. Піскір, Е. Сурман, К. Клиш, Е. Бас, М. Косович, М. Лукань, А. Борецька, А. Колодій, А. Бебло, М. Климишин, Е. Кобзар, Р. Мера, М. Левчук, М. Покришка, Е. Гевко, П. Єлїнська, П. Пришляк, К. Пасельська, М. Клим, М. Буждига, К. Залуська, А. Драган, О. Малич, М. Пухта, А. Бойчак, Е. Гулей, О. Чистух, З. Кузишин, М. Макар, М. Басько, К. Шушкевич, П. Карнюк, М. Кузмич, К. Мороз, М. Слободзян, М. Лехман, М. Зацухна, І. Швак, О. Музика, С. Купчак, І. Жаграй, П. Бойко, І. Якимюк, А. Костів, І. Нижик, І. Рудевич, Пізнак, П. Боринкяк, І. Цибран, Д. Атаманюк, М. Симак, Т. Купчецький, М. Козловський, Н. Струсь, Д. Ґрендус, Д. Кидяк, І. Федан, Ѳ. Семус, Д. Бутрак, В. Тинюк, Т. Ґураль, Д. Тит, Н. Топорницький, С. Савіцький, С. Богун, Л. Перожок, С. Яловеґа, М. Соловський, Н. Василишин, Д. Федун, М. Антонишин, О. Пришляк, Н. Дацко, А. Коваль, М. Мельник, О. Турок, Т. Русин, Т. Чернецький, Т. Павливець, С. Левко, Г. Гірняк, М. Дячук, І. Клїпало, Н. Шувара, К. Торбин, А. Гучинська, А. Фурець, М. Белінґ, Г. Павлишин, О. Мансович, І. Кеїв, І. Іваськів, Г. Боднар, І. Грибик, М. Грибик, С. Супіх, С. Коржів, В. Тарас, А. Червінський, А. Годій, В. Банах, С. Лазаришин, М. Ковбасник, Ф. Беднарський, І. Флїсак, М. Біган, І. Брилїнський, М. Часкюк, С. Момич, І. Іванишин, С. Мельникевич, А. Олексів, О. Білоус, А. Трочовський, Н. Яворський, З. Осадца, Т. Сенютович, С. Маркевич, К. Озарків, А. Корова, П. Ціхун, М. Ґруматицький, М. Ґайдуш, Ю. Мартинів, К. Свистун, А. Лукович, Г. Ленчук, Р. Кошанська, Н. Котович, П. Задолока, П. Футрик, А. Рак, П. Аркатин, К. Критяк, К. Шпак, А. Шпілек, Т. Стримошук, К. Влох, А. Лютак, К. Климчук, А. Шпак, Н. Шандрівська, К. Романишин, К. Олексюк, М. Бінас, А. Пріковська, М. Квасницька, К. Яворська, М. Шенкорська, А. Шандрівська, О. Олїйник, Н. Герович, Н. Лопушинська, Я. Шунко, Р. Криювська, М. Давидів, Н. Читук, А. Мозелок, Т. Кузьма, М. Шуст, С. Кераш, М. Гринишин, М. Тарновська, Н. Сологуб, Н. Ковалїв, М. Василишин, М. Коссак і М. Шпак по $1.00; безіменно $13.15. — Разом ... $718.15
649. **Джерзи Сіті, Н. Дж.** Збірка в церкві ... $45.81

РАЗОМ $2.836.04.
Попередно оголошено $64.988.76.
ЗАГАЛЬНА СУМА $67.821.80.

НАША ПІСНЯ, НАША ДУМА НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ...

коли в кождій хатї, де плекаєсь українську музику, коли в кождій школї де вчать дітий і старших, найдесь

НОВЕ РОЗКІШНЕ ВИДАНЄ
ЗВУКИ УКРАЇНИ
(MELODIES OF THE UKRAINE)

яке містить в собі 7 найкрасших творів музичних на ФОРТЕПЯН, як слїдує:

Число
1. *Verbytskyj-Yaroslavenko*: Ще не вмерла Україна (Shche ne vmerla Ukraina), the Ukrainian National Hymn.
2. *Lyssenko*: Засвистали козаченьки, March from operetta „Чорноморці" (Chornomortsi).
3. *Prysovskyj*: Українська Думка (Ukrainska Dumka) No. 1.
4. *Nishchynskyj*: Закувала та сива зозуля (Zakuvala ta syva zozula), Chorus of youths from operetta „Вечорниці Назар Стодоля" (Vechornytsi Nazar Stodola).
5. *Zaremba*: Dumka. Three melodies of the Ukrainian Song „Сонце низенько, вечір близенько" (Sontse nyzenko, vecher blyzenko).
6. *Zientarski*: Українська Шумка. (Ukrainska Shumka).
7. *Moniuszko-Wolff*: Козак (Cossack).

Ся фортепянова збірка є прихожою для товариств і драматичних кружків, які займають ся уладжуванем концертів.

Видавець подбав, щоби се видане було рівнож приступне і для Американців, подаючи у нім поприм українських написи також написи в англійській мові.

ДО НЕДАВНА СЯ ЗБІРКА КОШТУВАЛА В ПРОДАЖИ $3.50, А КНИГАРНЯ „СВОБОДИ" ПРОДАЄ Її ТЕПЕР НИЗШЕ НАКЛАДОВОЇ ЦІНИ, ЛИШЕ ЗА $1.50

Сей збірник надаєсь на дарунок так для Українців як і для Американців. Заступить всякі другі приємности.

Замовленя, які приймаємо відворотною почтою, просить ся висилати на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Telephone: Lombard 2593.

Важна новина

Тепер МОЖНА ВЖЕ ПОСИЛАТИ ГРОШІ до старого краю а в короткій буде можна як передтим полагоджувати всілякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власнім будинку:

1) Виробляє і потверджує всілякі Документи так для Америки як і для всїх иньших держав в Европі, то є Контракти купна і продажи, Скрипти довжні, Повновласти і т. д.
2) Пересилає гроші до краю тано і безпечно.
3) Виробляє пашпорти до краю.
4) Продає шифкарти на всі лінії.
5) Продає і купує доми, ґрунта так в Америці, як і старім краю.
6) Занимаєсь вилучуванєм і стяганєм спадків в кождій державі.
7) Асекурує доми і меблі від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосіть ся на адресу: 8в—

T. J. HRYCEY and CO.,
329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.
Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім неділь) від години 9-тої рано, до 9-тої вечером.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік віддаю лікарські услуги Українцям. Представте собі скілько хорих я уже вилічив та скілько хорим з упрениеми жите. Коли Вам жите надоїло задля пробуваня ріжних лікарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршує, справіть себе зверничтись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам щїковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше жите [illegible] Вашої недузї. [illegible] 20 літ з добрим успіхом всі недуги, як: ослаблене, затроєне крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115-128

Недуги половi і нервові лічу за помочю електричних апаратів і „X лучів" через мене переглядано Ваші внутрішности. [illegible] дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до моєго офісу

Dr. LANDES, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone Gramercy 3822.

Години приняті: від 10. рано до 7. вечер. В неділі від 10. рано до 3. пополудни.

UKRAINA.

The Ukrainians are by far the most numerous of any of the New Balkan peoples. They spread over a vast belt of country stretching from Poland and Hungary eastward clear across south Russia to the middle reaches of the river Don. In fact, two tongues of Ukrainian settlement project beyond the Don, one of these reaching almost to the Caucasus. The area of predominant Ukrainian settlement is fully 300,000 square miles—the size of Texas and Louisiana. The Ukrainian element within this area numbers about 30,000,000, the total population being about 40,000,000. Thus, so far as extent of territory and numbers go, the Ukrainians possess the makings of an important state. For many centuries, however, the Ukrainians have been under foreign domination. Their period of glory lies far back at the beginning of the Middle Ages, when the Kingdom of Kiev was the most powerful state in Eastern Europe. It was from Kiev that the Great Russians to the north received Christianity and civilization. In fact, the Ukrainians (who are also known as "Little Russians") claim to be the genuine Russian stock, declaring the Great Russians of Moscow a mixed breed of Russians, Finns, and other elements. The Kingdom of Kiev fell before the terrible Tartar invasions of the Twelfth and Thirteenth centuries, which swept the south Russian plains clear of population and kept them for hundreds of years an uninhabited prairie. The western remnant of the Ukrainian race in eastern Galicia fell under Polish rule, while the small Ukrainian outpost south of the Carpathian Mountains became subject to the Magyars of Hungary. As the Tartar power waned the Ukrainians pushed eastward over the south Russian grasslands once more, but they remained subject either to Poland or to the Great Russian Czardom of Moscow then rising in the north. When Poland fell in the Eighteenth Century most of the Ukrainians came under Great Russian rule, only those of eastern Galicia, Bukovina, and northeastern Hungary being included within the Austrian Epmire. These Austrian Ukrainians were known as "Ruthenians." During all those centuries of alien domination the Ukrainians have been much persecuted, Poles, Russians, and Magyars having vied with one another in trying to denationalize the Ukrainians. But the Ukrainians, like all these New Balkan peoples, showed extraordinary race-tenacity, clinging doggedly to their language, customs, and religion. The Great Russians have always denied that the Ukrainians were a separate people, despite the fact that even Russian philologists have admitted that the linguistic differences between Great and Little Russian were fully as great as those between German and Dutch. There are very good political reasons (?) why the Russians should oppose, to the utmost, the creation of an independent Ukrainian state, because south Russia is the richest part of the Russian plain and bars all acces from the north to the Black Sea. The Poles likewise strenuously object to a Ukrainian State because they claim eastern Galicia and the adjacent Russian provinces as part of historic Poland, and as to-day containing a Polish minority which desires reunion with Poland. The Ukrainians also have disputes with the Czechoslovaks over the destiny of the Ukrainian settlements beyond the Carpathians, and with the Rumanians over the border provinces of Bukovina and Bessarabia, both of which provinces are inhabited partly by Ukrainians and partly by Rumanians. The series of claims and counterclaims in this Ukrainian region are a good example of the extraordinary state of things in the New Balkans. Here is a territory larger than England or France and inhabited by a race almost as numerous as the French or British peoples. And yet, for centuries it has had no independent existence, while two of its neighbors, the Russians and Poles, not merely object to the formation of such a state but deny the very existence of the Ukrainians as a genuine, distinct people. To western minds all this is well-nigh incomprehensible and absurd. Neverthless these things must be taken seriously, for New Balkan psychology, however peculiar, must be understood if any real settlement of the distracted region is ever to be achieved.

(From World's Work, New York, July, 1919.)

ЗГУБЛЕНО І НАЙДЕНО.
ДОБРІ ВІСТИ ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долегливі болї голови, нервовість, болї в хребтї і жолудку, мав лихий апетит, ослаблене і запір. Я ходив з трудностию. Я радив ся кількох лікарів, однак здавалось, що вони не були в силї розпізнати мою недугу і не могли помочи менї.

Одного дня я перечитав оголошене д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого занятя, він дав менї поміч за першою візитою і менї поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіцї я повернув до здоровля. Всї болї уступили. Я можу добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і менї все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому спеціялїстови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошене д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплїковану або застарілу недугу а потребуете помочи специялїста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціялїста. Одн авізита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

ЄСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хроїчні болї голови, заворот голови привиди, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомаганя жолудка і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і запір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ

Порада зовсім даром.

Прийдіть нині. Не відкладайте

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ
146 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ФАРМИ! ФАРМИ НА ПРОДАЖ
В ОКОЛИЦІ ВЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА.

Тепер є найлїпший час купити фарму, бо видно яка є земля і як всьо красно росте. Маю около 50 ріжних фарм на продаж з цілим інвентаром і засївом (в Rome є 2 руські церкви).

1) **ФАРМА 100 АКРОВА**, в тім 20 акрів грубого лїса, добрі, великі забудованя, 10 коров, 2 конї, вартости $500, 2 свиний, 50 курий, всї знаряди фармерські. Ріка пливе через фарму цїлий засів. Цїна за всьо разом $4.200 вплати $2.000. Фармер старий, не годен вже робити.

2) **ФАРМА 69 АКРІВ**, добрі будинки, 5 коров, 5 телят, бугай, 2 конї, 2 свинї, 30 курий, всї знаряди фармерські. Фармер зломив руку, мусить продати за $2.200. Вплата $1.000.

3) **ФАРМА 270 АКРІВ**, 32 штук худоби, 5 коний, 50 кур, великий сад. 7 свинь, в тім 50 акрів грубого лїса. 2 ріки перепливає фарму, великі забудованя. Сю фарму має старий вдовець і хоче продати всьо, що тільки є на тій фармі за $8.300. Вплати згори $3.000, а решта на сплати по 150 дол. на рік і 5 процент. По інформації пишіть до українського нотаря 70-

A. FYLYPCZAK,
Box 21. Rome, N. Y.

ЛИШЕ ДЛЯ КАВАЛЄРІВ

вишлемо 5 фотоґрафій найгарнійших женщин за 20 цт. сріблом або марками. Вдоволенє ґварантуємо.

ROYAL SALES CO., Dept. 31,
59 Station O, New York City.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Грицько Квітка-Основяненко.

СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦЇ

Українська оперета на 3. дії.
ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

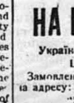

ПРИЩІ НА ЛИЦИ

ТЕПЕР ПОРА ПОЗБУТИ СЯ СИХ ОГИДНИХ ВИКИДІВ.

Прищі, лишаї і всї другі викиди зникають і нїколи більше не вертають по ужитю нашого славного

КРЕМУ КРАСИ.

Цїна слоїка виносить $1.25 з гори оплачено. Вишліть належитість з замовленем до: 74св97

THE SPARROW CHEMICAL COMPANY, M—4,
196 E. 4th St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь).

ПАНІ ПЕЛЯҐІЯ ВЕРШИГОРА зволить можливо найскорше подати свою адресу в важній справі до адміністрації „Свободи", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 79-80

Пошукую **ПЕТРА ВИДЗЕМАК**, з села Гінківцї, повіт Заліщики, Галичина. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: MICHAEL HORODYSKI, Box 688 Lanchester, N. Y. 80

Пошукую свого брата **Іґната Соротяка**, як рівнож **Стефана Куца** і **Івана Цепила**. Мають перебувати в Іст Юнґставн, Огайо. Хто би про них знав, або вони сами, зволять зголосити ся до: JOHN SOROTIAK, 615 Lehigh St., Palmerton, Pa. 78-80

Де є **ІЛІЯ ГРОШКО?** Недавно був на Leadwood, Mo. Хто би знав або він сам, прошу написати на мою адресу: REV. ALEX PELENSKY, Ford City, Pa. 78-80

ПОТРЕБА ДЯКОУЧИТЕЛЯ від 15. липня с. р. Вимоги: Голос приємний, представленя театральні, школа і по можности хор. Платня на разї $75.00 і доходи. Підвижка після заслуг. Голоситись до: REV. ALEX PELENSKY, Ford City, Pa. 78-80

Пошукую свого брата **ВІКТОРА** і сестру **КОРНЕЛЮ ЧАЙКОВСЬКИХ**, з Ортиничі, повіт Самбір, Галичина. Мають перебувати в Філядельфії, Па. Хто би про них знав зволить повідомити: ІВАН ЧАЙКОВСЬКИЙ, Leutnant Kriegsgefangene, Cassino, Prov. Caserta, Italia 80

Пан **ОЛЕКСА ГРИГОРАК** зволить зголосити ся до адміністрації „Свободи" по надіслані йому картки від його брата, який втік з Італійського полону до Швайцарії. — Адм. „Свободи". 80

Полоневий, [illegible] **АНДРІЙ ПЕЦЮХ** пошукує свого брата **СТЕФАНА**. Адресувати: I. A. PECIUCH, Reparto Uffr. II Gruppe, Cassino, Caserta, Italia 80

ЗГУБЛЕНО. Тому два тижнї, будучи на представленю в Арлінґтон Гол в Ню Йорку, згубив я книжочку зі записками і адресами. Коли хто знайшов прошу звернути на адресу: TYMKO MERESHCHAK, 254 Targee St., Stapleton, N. Y. 80-81

Маю вигідний **ФРОНТОВИЙ РУМ** до винайму. Відповідний для двох дівчат, котрі в день працюють. За $5.00 місячно, позволяю прати і прасувати. Прошу зголосити ся до: Mrs. ALECE BARBER, 317 E. 100th St., New York, N. Y. 80

На продаж ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ в околиці українсько-польській. Добре місце до зроблення гроший. Інтерес від 15 літ на місци. Адреса: STEPHEN KREDENS, 12057 So. Halsted St., West Pullman, Chicago, Ill. 80-85

ДАРОМ ЛИШЕ ДЛЯ КАВАЛЄРІВ, вишлемо фотоґрафії найгарнійших женщин. На пересилку залучити кілька марок почтових. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Box 1034, New York, N. Y. 73св83

ДАРОМ! ЗОВСІМ ДАРОМ!

дамо для кождого нову щойно виданy гарну **книжочку** і каталоґ Січового Базару, хто пришле нам 5 адресів своїх знакомих і 5 ц. марками на пересилку. Адресуйте: 75-110

SICHOWY BAZAR,
34 East 7th St., New York, N. Y.

Др. МИКОЛА ТАЦІЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ,
103 So. Main Ave., Scranton, Pa.
Старий Тел. 4764-J. 32в78

ДАРОМ! „Війна Америки за людство". Книжка з повною історією сьвітової війни за свободу. Буде мати 600 сторін і 100 ілюстрацій. Пішліть 4 цнт. в стемпсах до: 70-81

UNIVERSAL DISTR. CO., Dept. 13,
36 Madison Sq. Sta., New York, N. Y.

ДАРОМ МУЩИНИ

Гарний презент отримає кождий, хто замовить собі у нас $2.00-ву краватку за $1.00. Наші краватки зроблені з найлїпших японських силкових тканин, в найновійших кольорах, а за їх вартість ручимо тим, що в случаю невдоволеня, звертаємо гроші. Замовленя і гроші шліть на адресу:

The J. B. Commercial House,
Dept. A, 76-81
Sta. D., Box 88, New York, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно намальовані всї міста, місточка, гори, ріки, зелїзниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Приймаємо марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 71-80

PEOPLE'S SUPPLY CO., Dept. 1,
Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ВИЙШЛА З ДРУКУ

і продає ся книжка під заг.

ПАНСЬКІ ЖАРТИ

Поема з часів панщини, написав Іван Франко.

Книжка дуже інтересна під сю пору. Читаючи сю книжку побачите вірний образ з житя нашого народа за часів панщини.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 40 ЦТ.

Замовленя можна слати марками почтовими на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. Shewchenka,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street, NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В неділю від 9. до 11. рано, в понеділок від 9. до 12. в пол., вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер. В середу, пятницю і суботу офіс зімкнений, а можна прийти лише за попереднім порозумінням із в докторм.

ВЕЛИКУ ВИГРАНУ

осягає той Українець, котрий знає англійський язик і лише тоді він зажне гарно в Америці. Коли Ви ще до сеї пори не володієте англійським язиком, то запишіть ся ще сьогодня а при першій нагоді будете орудувати таким богатим даром! Вам буде все доступне. Ви станете на рівні з Американцем; для Вас жите в Америці стане красшим і лекшим, а чомуж? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по англійськи.

Пробні лекції і подробиці висилаємо по одержаню 10 цт. грішми або марками (канадійські також). Адресуйте: 79-81

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

628 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

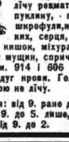

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у ліченю. Я лічу ревматизм, прокляту, гемороїди, шрофулиз, недуги легких, серця, жолудка, (гроби, нирок, кишок, міхура, шкіри), чи і всі недуги вуший, спричинені нечистотою крови. 814 і 606 уживаєть при ліченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

НОВІСТЬ! ЧИТАЙТЕ!

Е. ДІРКГАЙМ.

СОЦІОЛОҐІЯ Й СОЦІЯЛЬНІ НАУКИ

З фінцуської мови перекла Микола Залізняк.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

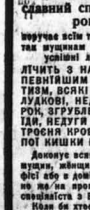

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ, славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙБІЛЬШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Дякуючи всяко найтяжчій обставині мущин, женщин і дїтий я свойо ординацїї або в домі пацієнтів, спеціяльно на їх пропускану, при помочи спеціяльних з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з поясненєм своєго недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

394 2nd Ave., (між 17 и 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ної рано до 8-ної вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

20% доходового податку платять ті, що вертають до старого краю.

З підписанем мира між Німеччиною і державами аліянтів богато чужинців, імігрантів у Злучених Державах, вибирають ся до старого краю, везучи зі собою, — як впевняють федеральні власти — великі суми гроший. Щоби якнебудь наповнити державну касу, правительство Злучених Держав постановило наложити на реміґрантів великий податок на чисту суму їх грошевого доходу. Правительство поставило всїх реміґруючих чужинців до кляси „чужинців нерезидентів" і при опусканю границь Злучених Держав каже платити їм 20% податку: 8% за 1919 рік, а 12% за 1918 рік. Податок стягаєть ся від загальної суми, яку реміґрант має при собі. Так отже від сотки кождий повертаючий до старого краю мусить заплатити 20 долярів податку, від тисячки 200 долярів, від 5.000 треба заплатити 1.000 долярів доходового податку.

Як люди задивляють ся на прогібіцію.

На запит репортера нюйорської ґазети „Ґлоб", як люди задивляють ся на прогібіцію, посипались такі відповіди: —

Ріпард Келли, шофер: — Прогібіція, се капіталістичний плян. Богачі думають, що робітник буде щадити гроші, коли не буде міг тратити їх на горівку, а маючи подостатком гроший, він не буде страйкувати.

В. Роджерс, робітник: — Через двайцять літ з пив кождого дня одну чарку доброї горівки. Через той час моя родина все мала те, чого потребувала. Тепер жек сотки таких, як я, терплять і я з ними мушу.

Йосиф Поліський, майнер з Мак Чонк, Пенсильванія: — На таку спеку, як тепер, пиво є добре. Але знова в зимі є тисячі майнерів, котрі пють маленьку чарку руму, заки йдуть до підземного шахту. Почекаймо до зими, а побачимо результати прогібіції.

Юліян Вітвей, купець: — Покищо я ще доси не потерпів від прогібіції. Найлїпшої горівки дістану, де лише хочу.

Джордж Борн, офіцир: — Тут запели прогібіцію, коли ми були на „тамтій стороні". Ми зважаємо прогібіцію за велику глупоту.

Де є Адальберт Соловій?

Володимир Соловій, радник Української Надзвичайної Дипльоматичної Місії в Данії, пошукує свого стриєчного брата Адальберта Соловія, котрий від 1911 року має перебувати десь в Ню Йорку. По адресу д. Володимира Соловія просить ся зголоситись особисто або листовно до редакції „Свободи".

„Щире Слово".

До редакції „Свободи" наспіло шіснайцять чисел українського щоденника у Владивостоцї, „Щире Слово". Часопись друкуєть ся на чотири сторінки в дещо меншим форматі від „Свободи", Передплата на рік з пересилкою 92 карбованці (у Владивостоцї). Адреса: „Щире Слово", Світлянська, 49, Владивосток — Vladivostok, Asia.

Мілітаризм, цензура і заборона страйків — конституція большевиків.

Між документами, які забрало правительство підчас трусу в большевицькій амбасаді в Ню Йорку, находить ся також один памфлет, написаний Миколою Ленїном. В тім памфлеті говорить ся, що в совєтській Росії мусить бути примусова військова служба; мусить бути остра цензура на часописи, а також мусить ся заборонити всякі страйки і бойкоти.

Банки в деяких стейтах.

Зпоміж всїх стейтів Злучених Держав стейт Норт Дакота, пропорціонально до свого населення, має найбільше банків. В сїм стейті один банк припадає на кождих 948 мешканців. За Норт Дакотою слїдує Саут Дакота, де один банк припадає на кождих 1.174 особи. Відтак їдуть стейти: Небраска, один банк на кождих 1.208 осіб, — Айова, один банк на кождих 1.210 осіб, — Канзас, один банк на кождих 1.548 осіб, — Місури, один банк на кождих 2.276 осіб.

Жебрак має при собі $498.

В Елмгорст, Лонг Айленд, Ню Йорк, заарештовано 63-літного старця, Жида Міллєра, котрий жебрав по улицях. Підчас ревізії поліція знайшла в його кишени 498 долярів і 95 центів. Старого „жебрака" посаджено до арешту...

Посли, котрі не хочуть заплати.

На 707 посольських місць в анґлійськім парляменті найшло ся шість послів, котрі не хочуть побіратіи від правительства своєї посольської заплати. Імен сих послів не подано до публичного відома.

ЕВРОПА ГОЛОДУЄ А В АМЕРИЦІ ПОЖИВА ГНИЄ ПО СКЛАДАХ.

Підчас коли европейські краї, знищені та обезсилені війною і її „добром", знаходять ся тепер в критичнім положенню через брак поживи та инших потрібних до житя річий; підчас коли населенє европейських країв, собливо східної Европи, гине з голоду і від заразливих слабостий, — в Америці по складах є повно споживчих продуктів, яких властителі, а то й саме американське правительство не випродують, а повсюдують, щоб сї продукти по складах псували ся та гнили.

Один Американець, пишучи про се, каже, що скількість поживи, яка лежить дурно по складах в ріжних частих Америки, є превеличезна, а її вартість обчисляє на богато мілїонів долярів. Між иншими обчисленями він подає, що лише в самих більших урядових складах, виключаючи склади приватні, знаходить ся около 230 мілїонів бляшанок маринованої ярини і так званих по нашому „москаликів". Сї марината псують ся через те, що задовго стоять, і далі будуть зовсїм не до ужитку.

В урядових складах знаходить ся також і величезна скількість консервованого мяса, яке рівнож стоїть без ужитку, ожидаючи „нагоди". В приватних так званих „пекінґ" заводах має знаходити ся мяса так богато, що можна би у великій мірі заспокоїти потреби гинучого з голоду східно-европейського населення.

Помимо такої величезної скількости всякої поживи, яка лежить по американських урядових і приватних складах, як прим. збіже, мука, мясо, риба, маринованї ярини, яйця, сир, масло і т. д., ціна всїх споживчих продуктів стоїть високо. Говорить ся, що причиною, чому американське правительство не випродує застарілих продуктів, є се, що коли би хотіло ся ровити так, то мусїло би знизити ціни, а знова сим кроком попсувало би інтерес приватним торговцям, бо се означало би прямо конкуренцію.

Тепер комітет селя Городілова про гуманність та справедливість блїдне супроти повисшого стану річий, який, як і в минувших часах, доводить лише до катастрофи.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. К., Депю, Н. Й. — На анонімні письма ми не відповідаємо.

В. Л., Ню Йорк, Н. Й. — Збруч випливає коло Вижгородка, на Волині, і творить границю між Галичиною а Волинию і Поділєм. Над Збручем лежать отсі повіти Галичини: Збараж, Скалат, Гусятин і Борщів. В українських руках находять ся ще правдоподібно повіти: борщівський, гусятинський, часть скалатського і часть збаражського. До Теребовлї адреса повинна поміщати такі звучати: Europe — Galieia, Теребовля, Occupied Ukrainian Territory.

від січової організації українців в злучених державах.

Отсим просить ся всїх секретарів відділів Січової Організації, щоб найдальше до 15. липня с. р. прислали до головної Січової канцелярії точний спис своїх членів (чисел), їх прізвиї і адреси і сейс уряду. Адресуйте: Ukrainian Sich Organization of U. S., Inc., 84 E. 7th Street, New York, N. Y.

НЮ ЙОРК! ПОЗІР!

Ф. М. КОНЮХ

GROCERY & DELICATESSEN,

100 E. 9th St., New York, N. Y.

Ми як складі Добрих і свіжих товар; продаї ваш по тяньшій ціні ніж деякі. Одвістіть, — обсуга чейна і чесна в услугою. Тамте тепер на ваш: „Свій до свого!"

ПОКЛИК

до цілого українського загалу в Ню Йорку.

Українцї!

Зрозуміймо, що всї наші просьби, меморияли, заяви, протести і маніфестації; всї наші чолобитні і телеґрами, одним словом — всї наші змаґання не принесли сподїваної волї і свободи нашому бідному народови в Галичинї.

Що-ж нам тепер лишаєть ся до вибору? Чи погодимо ся з тим сумним і страшним фактом та з баранячою мовчанкою приймемо ляцьку неволю?

Ми, нюйоркські Січовики, вирімо, що не знайдеть ся між нашим загалом анї один такий, котрий добровільно наставляв би свій карк під ляцький ніж; а колиб навіть і знайшлись подібні, то з такими мамелюками нема що числити ся. Січ в Ню Йорку шле поклик до всїх патріотів Українців в тім місті і взиває явити ся на **січовій радї**, яка відбудеть ся в середу, 9. липня с. р., в Українскім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, точно о годинї 8-мій вечер.

Нам треба зібрати ся всїм, в кого серце бєть ся до волї і свободи, в одну могутню силу, дати собою примір кождій місцевости, де лише жиють Українцї, а річ певна, що провінції чекають на Ню Йорк, і будьмо певні, що коли сьвіт побачить нас зорґанізованих і готових до самопосьвяти кождої хвилї, тоді не просьбами, не поклонами, а силою зажадаємо того, що нам зовсїм правно належить ся.

Ню Йорк перший мусить бути зорґанізований в кірні січові ряди і тому кождий цирий Українець, чи він старий чи молодий, повинен явити ся на висше згаданій січовій радї, та без найменшого вагання ставати в ряди борців за свободу свого народу.

Згори застерігаємо ся, що на всякі партійні роздори в Січи безусловно нема місця і тому наш поклик до партійників зовсїм не відносить ся. Наша партія — український народ; наша ціль — вільна Україна!

Не будьмо „слейкерами" та всї як один муж явім ся на сї січовій радї і покажім, що перед нами задрожить всіляка зволоч, бо ми є внуками Гонти й Залїзняка!

Відділ 1-ший Січової Орг. Укр. в Зл. Державах.

НАМТРАМСК, МІСН.

Дня 14. липня о год. 7-мій вечером розпочинаєть ся

МІСІЯ

в церкві Непор. Зач. Пр. Діви в Гантрамк, Міш., при улици Ґрейлінґ і потримає 9 днів.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ В АКРОН, О.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКИ

В НЕДЇЛЮ, 13. ЛИПНЯ 1919 Р.

в Гали церковній (Українській) при Вашінґтон і Ейбел стріт Товариство Спів.-драм. БОЯН відограє дві комедії

ДВА ДОМИКИ І ОДНА ФІРТКА

Д. Лотоцького

— і —

ВИВОРОЖИЛА

Е. Луцика

Аматори Товариства старають ся як найкрасше відограти свої ролї або найлїпше вдовольнити і мав оходу на завсїди уважати на представленя.

Початок точно о год. 8. вікоходуни. Вступ: 1-ред. 50 цент.; 11-ред. 35 цент.; дїти вільні.

Дорогі Родичі! Сумні вісти приходять з нашої рідної землї, де покинулисмо своїх дорогих; і кождий знає кого. Але нам не-раз сумувати, а потреба зібрати ся як найчастїйше і по можливі багато, зібраним, нужне обговорювати недолю нашої України і помочи нашим братам, котрі не жалують свого житя, а борються з всїм можливо ріжними боротьбами. Отож Тов. Спів. Боян старає ся як найкрасше представити штуку аби вдовольнити і розвеселити публику. А зрештя буде виголошена коротка бесїда про недолю України і її подвижних і щирих синів.

80-81 Комітет.

АДВОКАТ

OTTO H. DROEBE

уділює безплатні поради у всїх цивільних, карних, і судових справах, щойно від годинн 8-ної рано до 8-ної вечером, а в неділї від 10-тої до 1-ної пополудне.

Перекладні листи ся сей адвокат в American Ukrainian Exchange".

Теперішня адреса адвокатського офісу:

49 EAST 7th STREET, I Поверх NEW YORK CITY.

Між 1. а 2. Ешлїр.

Й. В. Ґете.

ВЕСІЛЬНА ПІСНЯ.

Переклав Др. Кос.

Ми казку і пісню оточо ємо
Про ґрафа, що замком правив;
В нім нині пите в честь гнуки його,
Що нер вам весільний заставив.
Той ґраф, як на ґрестну війну вийти похід,
Прощався ся там перед много поля,
Вийшов як до дому вернув з тільки сьвіт,
Хоч замок застав ще на скелї,
Зайв статок і слуги в осель.
Тут мої свої слїди, ґрафе, вже те
Не ждав гірший зад зустрічати.
Крізь вікна сиріт заглядають вітри,
Гуляють крізь тулї кімнати.
І де тут чинити у сїм обіду?
Так я іще гірше пробув не одну,
А ранок прийшов усе знов до ладу.
Тож скоцне при сяйві нічному
У постелї, у ліжку, з голоду.
І він як сонце в дрібнту завтрат,
Там стало під ліжком щось лїзти;
Як щур, цілий шишорить, ніжко забіг;
Ні, як би хто дробу мав лїсти.
Аж сиріт стиг, мавший плїтки на ногах,
Красавець милий з ґаганцем у руках,
І речинка руки і стать як прибрат,
В ногах став ґаганцем ґрафиня:
Стоп, ґрафе? То й досї зводи спати!
З порід, як ти покинув кімнату отсю,
Пірш тут собі ми справляли;
Тай нині, не знаючи, що ти вже в краю,
Завдати бенкет загадали.
Як ласка твої ж ім дачно тобі,
То ми, малюки, запируєм собі
Витіцно на честь молодих на яві. —
Крізь сїм їм ґраф мовить привично:
Вважайте пристойно свободно.
І гляньте: трох їдиць виїзджає на тік,
Що доси під ліжком стояли;
Вітчав зор співаньки і банда музик;
Тай гарно ті каранки грали!
Вози за возами з прибором усім,
Наслухатись годі, розглянутись в тім, —
Все те, як буває у домі царськім;
Вікна в золотисті радиаці
Невіста — за всю придані.
І все те чавало розгулійне чвалом
І місця в кімнаті шукає;
До танця і вихрутів кожну притьмом
Всяк парк собі добирає.
Музика дзвенить, торохтить і скрипить,
Все кружить у парах, свистить, тупотить,
Пишить, шепотить, пелестить і шумить
Гардеди, як бачить ті танки.
Здаєть ся, що він в лихоманці.
Несуть ся від лав і крісел і стіль
В кімнаті і лоскіт і тряски;
І сенний весільник в всяк гість захотів
Крізь ґратчасті любаки.
І вносять ковбаски, маленькі шинки,
Печено і рибу, індики й качки
І вручають ковтовий вино наперти.
Шум, любощі довго тривають.
Вікнця враз зі співом спинають.
Коляк би співати ще далї займло,
Най зновиме сей мав і сї книжки;
Не все, що в книзї не увидів було,
Заївав і ужив як велїнє:
І сурми і гамір весільний і сїн
І гурнїт бриньок, чаш весільних їдиць
І матоне гостий, що з примітом присвіз;
Щасливі, несчасні люди.
Так-є, так було і так буде.

ДО УКРАЇНЦІВ СЕЛА ГОРОДИЛОВА, ПОВІТ ЗОЛОЧІВ, ГАЛИЧИНА.

Повідомлять ся сею дорогою, що ми тут в Ню Йорку заложили комітет до збірани жертв для сиріт наших братів, котрі остали білі після теперішної нотрадлїтної війни і стали безрадні, що не мають нїкіо на жадну поміч. Хто з нас, американських Українців, не вічуває того пойтоженя, в хвіли знаходять ся вдова та сироти наших братів погибших на війні, а котрі терплять голод, холод та ріжні недуги? Неумолима смерть простягла свої ноги, а сколько кожен вдовиць залишила за ним жито нещасним сиротам. Через пропаґанду чотирилїтної заверуши обличом лежати наші рідні вони, а де того не нацьмки всьо зобрали, а тулїм вони де, і нема за що. Котрі лїдий не виворували Москалї, котрі скрізи ся перед кулями ґвентро-російскі розбишаки, так тепер вікне і мордує польсько-шляхетська розбишацка орда, а від ґвозаїдних сиріт відбирає остатний кавалчик хлїба.

Отож комітет селя Городилова в Ню Йорку відзиваєть ся до Вас, тоїх кравнів, котрі перебувають у Злучених Державах, щоби Ви вічуали біль і сльози тих бідних сиріт, котрі простягають свої вицудані руки і кличуть о поміч! А наша повинність не остаїлати їх безрадних, коли вороги відобрали їм всьо, що найлїпшеє було. Не дай Іс ратуєть та остальноїть їх голодних і нужденних.

Українцї з села Городилова і околиці! Сини і доньки славної України! Чи Ви не чуєте того страшного ридання тих сиріт із за ворш, яким вони словами проковеть до Ваших серець? Подиймі ся на ґрунт вороги, котрі зложили і складають дані жертви для братів та для своєї вітчини. Ми не повинні сидїти з вложеними руками, але наша повинність є спізнати жертви, а як прийде відповідна хвиля, щоб ми могли їм помогти і обтерти недбай сиротї сльози.

Комітет селя Городилова відзиваєть ся до Вас всїх Українців: Зглядьмо ся як одна-тут і поспішім нашим сиротам з помочию. Для нас великою ганьбою би було, коли ми відмовили помочи тим рипуваним на вічні вогнищі-дїтям, котрим за шаємна стоїть голодна смерть. Не кажіть, що дамо тоді, як будуть гроші відібрані, бо тоді будуть вони, що зібрано, бо можливо, що прийде та хвиля скоро, що гроші буде вільно послати, а ми тоді щойно будемо збирати? Нї, тепер на ту пору, коли ще не було ще приготовлені, бо так за оповіщом нашої помочи сиротам, а що мамо дати, то даймо зараз. Кілько то грошя ми марно пускамо по шинках, то нехай хоч сирітам, що при нас можемо обійти ся, а на таку ціль ми мали би жалувати? Ми для свого сельа та для своїх вітчин кажемо покажіти всяк свій обов'язок і не відмовити їм помочи. Зійдім ся всї разом і обдумайно ту справу, аби вона була корисна, та аби ми могли розвеселити сиріт в так тяжкім положенню.

Комітет селя Городилова скликає був дня 10. мая с. р. збори, на котрій приступило лише 85.75. Правда, ся сума невелика, але є надія, що вона в хорошім часї богато збільшить ся. Честь чи вели жертводайцям, що не відмовили своєї помочи на такту ціль. Не сподїваємо ся, що ті решта не пістають ся поміч і не відмовить своїй жити на ту ціль. Дотепер зложили: Гаврило Сеньків, Микола Сембай, Михайло Ганьчишин, Михайло Сембай, Йосиф Гриньай, Теодор Твердохліб, Михайло Яловський, Ілїя Ковальський, Дмитро Провазна і Ілїя Ґаньчишин по $5.00; Дмитро Недільський $2.00; Дмитро Мединський, Анна Сембай і Микола Панасюк по $1.00; Ілїя Ребус 50 цент.; К. Сатовський 25 цент.

До комітету належать: Михайло Ганьчишин, Михайло Яловський, Микола Сембай, і Ілїя Ковальський. Лиши прошу слати на адресу: Michael Haniszyn, 261 Ave. B, New York, N. Y.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і підайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та дізнайте ся про свою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам долягає терпіньє, котрого не можете, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ і СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помічі кожи нинї методи зведім, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїнне, недогляд і неправильне лїченє є небезпечно. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяльста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч.

Dr. LEWIS

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобілюваня. Я є з краю автомобіліяй і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчить ся в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Деші і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і подивіть ся на нашу. Офіс отворений і в неділї.

Записуєть ся вашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік. 2-14

Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12-тої дня в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в світї. Ми се знаємо і наші пацієнти сї знають. Говорили би лїчить ся без оплати і бало. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменших видатках.

І подумайте над сим! Нї один долар заплатите, аж Ви пістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у пятницї і суботї від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НЕДУЖІ ЛЮДИ ЧИТАЙТЕ!

Dr. MESSEC, 124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

Коли Ви завелись в осягненю помочи і єсьте знеохочені, то не тратьте надії в зголостї ся ще нинї по мою нїщо і пораду даром.

Я перебував 20-лїтню повну успіхів практику в медицинї і лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг особливо у мущин. Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами кождого разу як Ви прийдете.

ВДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ ПИШЕ:

„Я висловлюю мою щиру подяку д-рови Мессекови за його успішне лїченє. Я втратив всю надію і в безнадійній розпуці хотів відобрати собі житє. Др. Мессек по короткім лїченю привернув мені здоровлє в чудовий спосіб. Я тепер чую ся вповсїм добре і сильно і я тут зовсїм безпечно висловлюю мою подяку і поручаю доктора Мессека всїм моїм родимцям, котрі є дотоцні недугою. 91—9—

(Підпис) ЙОСИФ ГАЛОВСЬКИЙ, Moore St., Philadelphia, Pa.

НЕДУГИ ОРГАНІВ:

серця, легких, жолудка, утроби, нирок як і нервів, скірн і крови, можуть бути лїчені при приміненю ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНОЇ методи, яка заключує лїчничу силу так медичну як і електричну, поодиноко або в приміненю обох.

Я звертаюсь до всїх людий терплячих на хронїчні або зложені недуги. Коли Ви є дїтьмені вельмо порадітеся всяке сумнїв зразкує Ваш скептицизм анї трохи; се говорить і другі мої пацієнти; дайте я підіймаюсь найтяжших, зложеним довготревалим випадкам. Літа мого досьвіду в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг дають мені спромогу лїчити Вас науковим електро-медичним способом, який дав помічі в случаях, де другі недопосцали. ПОРАДА ДАРОМ.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.

В неділї від 10. рано до 1. попол. лише.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНЇЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА. ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Cooper 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО. Нам відкасьте ся Ваго опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН. І вирядають Вас на добру дорогу до здоровля, зашадить Вам терпіньє і усунуть всякі неплежности.

Доми лїта практика. Найновійші успішні методи, мікстури і електричні апарати. Неповедне ґаранцє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Найновійші і зложені уживаємо операції через косміцне застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіньах і чуєте ся хорі, то плюєсть ся до МЕНЕ і переконайте ся як успіхи можна осягнути для Вашого здоровля; при приміненю найновійших метод у Лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, бол і кривих, утрату памяти, бите серце, слаблість спрос, знаменність, пригноблене, бол голови, кроп, приходи, ослаблене чинів тїла; болїзнє, сварі, кашель, хапуче, часто тяжке, бол жолудка і в кривих, бол горла, горячку, запір, ревматичні бол, пухнї? Ся як і другі недуги є зерцем кровних яко може навести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вашу відкриєм уверить Вас про мої спосібности і вдовольте Вас. Не є помочу Вам в сторону чиї. Я лїчу сам прикуп: ходіть в Я сиротами зчуваєть скоро. Пам'ятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли нуждаєте ся в лїчничій. Звертайте в любезности.

Dr. SOLHOEUR, Sec. 18

DR. COOPER, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.